

II

(Meddelelser)

MEDDELELSER FRA DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER, ORGANER,
KONTORER OG AGENTURER

EUROPA-KOMMISSIONEN

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder

(2014/C 249/01)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	3
2.	RAMMEBESTEMMELSERNES ANVENDELSESOMRÅDE	5
2.1.	Anvendelsesområde på sektorer	5
2.2.	Materielt anvendelsesområde: Betydningen af »kriseramt virksomhed«	6
2.3.	Redningsstøtte, omstrukturingsstøtte og midlertidig omstrukturingsstøtte	7
2.4.	Støtte til dækning af de sociale omkostninger i forbindelse med omstrukturering	7
3.	FORENELIGHED MED DET INDRE MARKED	8
3.1.	Bidrag til et mål af fælles interesse	9
3.1.1.	Dokumenterede sociale problemer eller markedssvigt	9
3.1.2.	Omstrukturingsplan og genoprettelse af langsigtet rentabilitet	10
3.2.	Behov for statslig indgriben	11
3.3.	Støtteforanstaltningens hensigtsmæssighed	11
3.3.1.	Redningsstøtte	11
3.3.2.	Omstrukturingsstøtte	12
3.4.	Støttens tilskyndelsesvirkning	12
3.5.	Støttens proportionalitet/begrænsning til det nødvendige minimum	12
3.5.1.	Redningsstøtte	12
3.5.2.	Omstrukturingsstøtte	12
3.6.	Negative virkninger	14
3.6.1.	Princippet om engangsstøtte	14
3.6.2.	Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger	15
3.6.3.	Virksomheder, som tidligere har modtaget ulovlig støtte	17
3.6.4.	Særlige vilkår for godkendelsen af støtte	18
3.7.	Oplysningskrav	18
4.	OMSTRUKTURERINGSSTØTTE I STØTTEBERETTIGEDE OMRÅDER	18
5.	STØTTE TIL KRISERAMTE LEVERANDØRER AF TJENESTEYDELSER AF ALMINDELIG ØKONOMISK INTERESSE	19

6.	STØTTEORDNINGER MED SMÅ STØTTEBELØB OG STØTTEMODTAGERE	20
6.1.	Generelle betingelser	20
6.2.	Mål af fælles interesse	20
6.3.	Støtteforanstaltningens hensigtsmæssighed	21
6.4.	Støttens proportionalitet/begrænsning til det nødvendige minimum	21
6.5.	Negative virkninger	21
6.6.	Midlertidig omstrukturingsstøtte	22
6.7.	Varighed og evaluering	22
7.	PROCEDURER	23
7.1.	Hasteprocedure for redningsstøtte	23
7.2.	Procedurer for omstrukturingsplaner	23
7.2.1.	Gennemførelse af omstrukturingsplanen	23
7.2.2.	Ændring af omstrukturingsplanen	23
7.2.3.	Anmeldelse til Kommissionen af enhver støtte ydet til den støttemodtagende virksomhed i omstrukturingsperioden	24
8.	RAPPORTERING OG OVERVÅGNING	24
9.	PASSEDE FORANSTALTNINGER I HENHOLD TIL ARTIKEL 108, STK. 1 I TEUF	24
10.	ANVENDELSES DATO OG VARIGHED	25

1. INDLEDNING

1. I disse rammebestemmelser fastlægger Kommissionen betingelserne for, hvornår statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder kan betragtes som forenelig med det indre marked i henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
2. Kommissionen vedtog sine oprindelige rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽¹⁾ i 1994. I 1997 indføjede Kommissionen særlige regler for landbruget ⁽²⁾. I 1999 blev der vedtaget en ændret udgave af rammebestemmelserne ⁽³⁾. I 2004 vedtog Kommissionen nye rammebestemmelser ⁽⁴⁾, hvis gyldighed blev forlænget først til den 9. oktober 2012 ⁽⁵⁾ og derefter, indtil de er blevet erstattet af nye regler ⁽⁶⁾ i overensstemmelse med det reformprogram, der er omhandlet i Kommissionens meddelelse af 8. maj 2012 om modernisering af EU's statsstøttepolitik ⁽⁷⁾.
3. Som anført i denne meddelelse skal moderniseringen af statsstøttekontrollen tjene tre formål:
  - a) at fremme bæredygtig, intelligent og inklusiv vækst i et konkurrencedygtigt indre marked
  - b) at koncentrere Kommissionens statsstøttekontrol om de sager, som har størst indvirkning på det indre marked, og samtidig styrke samarbejdet med medlemsstaterne om håndhævelsen af statsstøttereglerne
  - c) at sikre ensartede regler og hurtigere afgørelser.
4. I meddelelsen blev der især slået til lyd for, at man ved revisionen af de forskellige retningslinjer og rammebestemmelser følger en helhedstilgang, der tager sigte på at styrke det indre marked, øge effektiviteten af de offentlige udgifter ved at sikre, at den statsstøtte, der ydes, i højere grad bidrager til virkeliggørelse af mål af fælles interesse og skærpe kontrollen med tilskyndelsesvirkningen og dens potentielle negative virkninger for konkurrence og samhandel samt med støttens begrænsning til det nødvendige minimum.
5. Kommissionen har gennemgået rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder på grundlag af sin erfaring med anvendelsen af de eksisterende regler og i overensstemmelse med den fælles strategi, der er omhandlet ovenfor. Revisionen tager også hensyn til Europa 2020-strategien, som Kommissionen har vedtaget ⁽⁸⁾, og den omstændighed, at de negative virkninger af statsstøtte kan virke som en stopklods for bestræbelserne på at sætte gang i produktivitet og vækst, sikre lige muligheder for virksomhederne og bekæmpe national protektionisme.
6. Rednings- og omstrukturingsstøtte er blandt de mest konkurrencefordrejende former for statsstøtte. Det er almindeligt anerkendt, at succesrige økonomiske sektorer ikke oplever vækst i produktiviteten, fordi alle virksomheder på markedet har produktivitetsfremgang, men snarere fordi de mere effektive og teknologisk avancerede virksomheder vokser på bekostning af dem, der er mindre effektive eller har forældede produkter. Når mindre effektive virksomheder forlader markedet, gør de det muligt for deres mere effektive konkurrenter at vokse, hvilket igen tilfører markedet nogle aktiver, som kan anvendes til mere produktive formål. Hvis rednings- og omstrukturingsstøtte griber ind i denne proces, kan den forsinke den økonomiske vækst i de berørte sektorer betydeligt.

⁽¹⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12).

⁽²⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EFT C 283 af 19.9.1997, s. 2).

⁽³⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EFT C 288 af 9.10.1999, s. 2).

⁽⁴⁾ Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2).

⁽⁵⁾ Kommissionens meddelelse vedrørende forlængelse af Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 156 af 9.7.2009, s. 3).

⁽⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen om forlængelse af Fællesskabets rammebestemmelser af 1. oktober 2004 for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 296 af 2.10.2012, s. 3).

⁽⁷⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om modernisering af EU's statsstøttepolitik (COM(2012) 209 final).

⁽⁸⁾ Meddelelse fra Kommissionen: Europa 2020 — En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst (KOM(2010) 2020 endelig).

7. Såfremt dele af en nødlidende virksomhed i det store og hele fortsat er levedygtige, kan virksomheden eventuelt gennemføre en omstrukturering, der fører til, at den opgiver visse strukturelt tabsgivende aktiviteter, og som gør det muligt at reorganisere de resterende aktiviteter på et grundlag, der giver rimelige udsigter til langsigtet rentabilitet. En sådan omstrukturering bør normalt kunne gennemføres uden statsstøtte gennem aftaler med kreditorerne eller ved hjælp af insolvens- eller omstrukturingsprocedurer. Moderne konkurslovgivning bør hjælpe sunde virksomheder med at overleve, bidrage til at beskytte job, hjælpe leverandører med at holde på deres kunder og hjælpe ejere med at bevare værdier i levedygtige virksomheder⁽⁹⁾. Insolvensprocedurer kan også få en rentabel virksomhed tilbage på markedet, hvis tredjeparter overtager virksomheden som en going concern eller blot dens forskellige produktionsaktiver.
8. Heraf følger, at der kun bør kunne ydes statsstøtte til virksomheder, der har udtømt alle muligheder på markedet, og når en sådan støtte er nødvendig for at nå et veldefineret mål af fælles interesse. Virksomheder bør kun kunne modtage støtte efter disse rammebestemmelser én gang i en tiårig periode (»princippet om engangsstøtte«).
9. En anden bekymring er problemet med moral hazard, som opstår ved tildeling af statsstøtte. Virksomheder, der regner med, at de sandsynligvis vil blive reddet, når de støder på vanskeligheder, kan kaste sig ud i uforholdsmæssigt risikable og uholdbare virksomhedsstrategier. Endvidere kan udsigten til rednings- og omstrukturingsstøtte til en given virksomhed kunstigt reducere dens kapitalomkostninger og give en uberettiget konkurrencefordel på markedet.
10. Statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder kan også underminere det indre marked ved at vælte en urimelig del af byrden ved strukturtilpasninger og de hermed forbundne sociale og økonomiske problemer over på andre medlemsstater. Dette er uønskeligt i sig selv og kan udløse et skadeligt støttekapløb mellem medlemsstaterne. En sådan støtte kan også skabe hindringer for adgang til markedet og underminere tilskyndelsen til grænseoverskridende aktiviteter i strid med målene med det indre marked.
11. Det er derfor vigtigt at sikre, at støtte kun er tilladt på vilkår, der afbøder dens potentielt skadelige virkninger og fremmer effektiviteten af de offentlige udgifter. Med hensyn til omstrukturingsstøtte har kravene om genoprettelse af rentabilitet, egetbidrag og foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejende virkninger vist deres værd med hensyn til at afbøde de potentielt skadelige virkninger af denne støtte. De finder fortsat anvendelse efter disse rammebestemmelser med de nødvendige ændringer under hensyntagen til Kommissionens seneste erfaringer. Begrebet byrdefordeling blev bl.a. indført for bedre at kunne tackle problemet med moral hazard. De potentielt skadelige virkninger afbødes i forbindelse med redningsstøtte og midlertidig omstrukturingsstøtte af begrænsninger i støttens varighed og form.
12. Såfremt støtten ydes som likviditetsstøtte, der er begrænset i såvel omfang som varighed, mindskes problemerne med dens potentielt skadelige virkninger betydeligt, hvilket gør det muligt at godkende støtten på mindre strenge betingelser. Selv om en sådan støtte i princippet kunne anvendes til at støtte en hel omstrukturingsproces, betyder begrænsningen af redningsstøtten til seks måneder, at dette sjældent sker. I stedet afløses redningsstøtte normalt af omstrukturingsstøtte.
13. For at tilskynde til anvendelse af mindre konkurrencefordrejende former for støtte, indføres der med disse rammebestemmelser et nyt begreb, nemlig »midlertidig omstrukturingsstøtte«. Ligesom redningsstøtte kan midlertidig omstrukturingsstøtte kun have form af likviditetsstøtte, der er begrænset i såvel omfang som varighed. For at den kan støtte en hel omstrukturingsproces, fastsættes den maksimale varighed af midlertidig omstrukturingsstøtte dog til 18 måneder. Midlertidig omstrukturingsstøtte må kun ydes til SMV'er⁽¹⁰⁾ og små statsjede virksomheder⁽¹¹⁾, der har større udfordringer med at få adgang til likviditet end store virksomheder.

⁽⁹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg: En ny europæisk tilgang til konkurs og insolvens (COM(2012) 742 final). Se også Kommissionens henstilling af 12. marts 2014 om en ny tilgang til virksomheders konkurs og insolvens (C(2014) 1500 final), navnlig betragtning 12.

⁽¹⁰⁾ I disse rammebestemmelser har udtrykkene »SMV«, »små virksomheder« og »mellemstore virksomheder« samme betydning som i Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36) og »store virksomheder« betyder, at virksomhederne ikke er SMV'er.

⁽¹¹⁾ For at undgå diskrimination mellem offentligt og privat ejerskab af virksomheder defineres »små offentlige virksomheder« i disse rammebestemmelser som økonomiske enheder med uafhængige beslutningsbeføjelser, som ville kunne kvalificeres som lille eller mellemstor virksomhed efter henstilling 2003/361/EF, hvis det ikke var for det forhold, at 25 % eller mere af kapitalen eller stemmerettighederne direkte eller indirekte kontrolleres af et eller flere offentlige organer alene eller i fællesskab.

14. Såfremt støtte til kriseramte leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse er omfattet af disse rammebestemmelser, bør vurderingen foretages i overensstemmelse med standardprincipperne heri. Den specifikke anvendelse af disse principper bør dog om nødvendigt tilpasses for at tage hensyn til den særlige karakter af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse og navnlig behovet for at sikre kontinuitet i udførelsen af tjenesteydelserne, jf. traktatens artikel 106, stk. 2.
15. Kommissionens handlingsplan for en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri i Europa ⁽¹²⁾ (»handlingsplanen for stål«) indeholder foranstaltninger, der sigter mod at skabe en stærk og konkurrencedygtig stålsektor. Handlingsplanen for stål omfatter også en række områder, hvor der kan ydes statsstøtte til virksomheder i stålsektoren i overensstemmelse med statsstøttereglerne. I den nuværende situation med betydelig europæisk og global overkapacitet ⁽¹³⁾ er statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte stålvirksomheder imidlertid ikke berettiget. Stålsektoren bør derfor ikke være omfattet af disse rammebestemmelser.
16. Rådets afgørelse 2010/787/EU ⁽¹⁴⁾ fastlægger betingelserne for tildeling af driftsstøtte, social støtte og miljøstøtte til urentabel kulproduktion frem til 2027 ⁽¹⁵⁾. De nuværende regler følger de tidligere sektorspecifikke regler, der blev anvendt mellem 2002 og 2010 ⁽¹⁶⁾ og mellem 1993 og 2002 ⁽¹⁷⁾, og som fremmede omstrukturering af virksomheder i kulsektoren, der ikke var konkurrencedygtige. Som følge heraf og i betragtning af det vedvarende behov for støtte til strukturel tilpasning af kulproduktionen i EU er de nuværende regler strengere end de foregående og kræver permanent ophør med produktion og salg af støttet kulproduktion og endelig lukning af produktionenheder, der ikke er konkurrencedygtige, senest den 31. december 2018. Som følge af disse regler har flere medlemsstater vedtaget og er ved at gennemføre planer, der fører til endelig lukning af kriseramte kulminer, som drives af virksomheder i denne sektor ⁽¹⁸⁾. Kulsektoren bør derfor ikke være omfattet af disse rammebestemmelser.
17. Kommissionens erfaring med redning og omstrukturering af finansielle institutioner under den finansielle og økonomiske krise har vist, at særlige regler for den finansielle sektor kan være ønskelige på grund af de særlige forhold, der kendetegner de finansielle institutioner og de finansielle markeder. De virksomheder, der er omfattet af de særlige regler for den finansielle sektor, er derfor ikke omfattet af disse rammebestemmelser.

2. RAMMEBESTEMMELSERNES ANVENDELSESOMRÅDE

2.1. Anvendelsesområde på sektorer

18. Kommissionen vil anvende disse rammebestemmelser på støtte til alle kriseramte virksomheder med undtagelse af virksomheder i kulsektoren ⁽¹⁹⁾ eller stålsektoren ⁽²⁰⁾ eller virksomheder, der er omfattet af de særlige regler for finansielle institutioner ⁽²¹⁾, medmindre andet gælder i henhold til de særlige regler for kriseramte virksomheder i en bestemt sektor ⁽²²⁾. Kommissionen vil anvende disse rammebestemmelser på sektoren for fiskeri og akvakultur, forudsat at de specifikke regler i retningslinjerne for gennemgangen af statsstøtte til fiskeri og akvakultur ⁽²³⁾ er overholdt, og på landbrugssektoren, herunder sektoren for primær landbrugsproduktion ⁽²⁴⁾.

⁽¹²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Handlingsplan for en konkurrencedygtig og bæredygtig stålindustri i Europa (COM(2013) 407).

⁽¹³⁾ Handlingsplanen for stål, s. 3.

⁽¹⁴⁾ Rådets afgørelse 2010/787/EU af 10. december 2010 om statsstøtte til fremme af lukning af miner, der ikke er konkurrencedygtige (EUT L 336 af 21.12.2010, s. 24).

⁽¹⁵⁾ EUT L 336 af 21.12.2010, s. 24.

⁽¹⁶⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1407/2002 af 23. juli 2002 om statsstøtte til kulindustrien (EFT L 205 af 2.8.2002, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Kommissionens beslutning nr. 3632/93/EKSF af 28. december 1993 om fællesskabsordningen for statsstøtte til kulindustrien (EFT L 329 af 30.12.1993, s. 12).

⁽¹⁸⁾ Se Kommissionens afgørelser i sag N 175/10 — Slovenien, sag SA.33013 — Polen, sag N 708/07 — Tyskland, sag SA.33033 — Rumænien og sag SA.33861 — Ungarn.

⁽¹⁹⁾ Som defineret i afgørelse 2010/787/EU.

⁽²⁰⁾ Som defineret i bilag IV til Kommissionens meddelelse: Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 (EUT C 209 af 23.7.2013, s. 1).

⁽²¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen om anvendelse fra den 1. august 2013 af statsstøtteregler på støtteforanstaltninger til fordel for banker i forbindelse med finanskrisen (»Bankmeddelelsen«), (EUT C 216 af 30.7.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Der findes sådanne særlige regler for jernbanegodssektoren — se Fællesskabets retningslinjer for statsstøtte til jernbaneselskaber (EUT C 184 af 22.7.2008, s. 13).

⁽²³⁾ Retningslinjer for gennemgang af statsstøtte til fiskeri og akvakultur (EUT C 84 af 3.4.2008, s. 10).

⁽²⁴⁾ I disse rammebestemmelser forstås ved »primær landbrugsproduktion« produktion af de produkter fra jordbrug og husdyrbrug, som er opført i bilag I til traktaten, uden at der udføres nogen anden handling, der ændrer disse produkters karakter.

2.2. Materielt anvendelsesområde: Betydningen af »kriseramt virksomhed«

19. En medlemsstat, der agter at yde støtte til en virksomhed efter disse rammebestemmelser, skal på et objektivt grundlag godtgøre, at den pågældende virksomhed er kriseramt som beskrevet i dette afsnit, dog med forbehold af de særlige bestemmelser for redningsstøtte og midlertidig omstrukturingsstøtte i punkt 29.
20. I disse rammebestemmelser anses en virksomhed for at være kriseramt, når den uden statslig indgriben næsten med sikkerhed vil være nødt til at indstille sin aktivitet på kort eller mellemlang sigt. Derfor anses en virksomhed for at være kriseramt, hvis mindst en af følgende omstændigheder indtræffer:
- a) For virksomheder med begrænset ansvar⁽²⁵⁾, når over halvdelen af dets tegnede selskabskapital⁽²⁶⁾ er forsvundet som følge af akkumulerede tab. Dette er tilfældet, når der ved fratækning af de akkumulerede tab fra reserverne (og alle andre poster, der almindeligvis betragtes som en del af virksomhedens egenkapital) fremkommer et negativt akkumuleret beløb på over halvdelen af den tegnede kapital.
  - b) For virksomheder, hvori mindst nogle af selskabsdeltagerne hæfter ubegrænset for virksomhedens gæld⁽²⁷⁾, når over halvdelen af selskabskapitalen, som er opført i virksomhedens regnskaber, er forsvundet som følge af akkumulerede tab.
  - c) Når virksomheden er under konkursbehandling eller efter de nationale regler opfylder kriterierne for konkursbehandling på begæring af dens kreditorer.
  - d) Når virksomheden ikke er en SMV og i de seneste to år har haft og stadig har:
    - i. en gældsandel, dvs. et forhold mellem bogført gæld og egenkapital, på over 7,5 og
    - ii. en EBITDA-rentedækningsgrad på under 1,0.
21. En nyoprettet virksomhed er ikke støtteberettiget efter disse rammebestemmelser, selv om virksomhedens finansielle stilling fra begyndelsen måske er vanskelig. Det vil f.eks. være tilfældet, når den nye virksomhed er opstået ved likvidation af en tidligere virksomhed eller blot overtager dens aktiver. Som udgangspunkt vil en virksomhed blive betragtet som en nyoprettet virksomhed i de første tre år efter påbegyndelsen af dens aktiviteter inden for det relevante forretningsområde. Først derefter vil den kunne modtage støtte efter disse rammebestemmelser, forudsat at:
- a) den kan betragtes som en kriseramt virksomhed jf. rammebestemmelserne, og
  - b) den ikke er del af en større koncern⁽²⁸⁾, medmindre der foreligger de i punkt 22 omhandlede omstændigheder.
22. En virksomhed, der tilhører eller er i færd med at blive overtaget af en større koncern, kan normalt ikke modtage støtte efter disse rammebestemmelser, medmindre det kan påvises, at virksomhedens vanskeligheder hidrører fra virksomheden selv og ikke er et resultat af en vilkårlig omkostningsfordeling inden for koncernen, og at virksomhedens vanskeligheder er for alvorlige til, at koncernen selv kan løse dem. Når en kriseramt virksomhed opretter et datterselskab, betragtes datterselskabet sammen med den kriseramte virksomhed, der kontrollerer det, som en koncern, og den kan modtage støtte på de betingelser, der er fastsat i dette punkt.

⁽²⁵⁾ Der henvises navnlig til de typer virksomheder, som er nævnt i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 af 29.6.2013, s. 19).

⁽²⁶⁾ Hvor det er relevant, omfatter »kapital« enhver overkurs.

⁽²⁷⁾ Det drejer sig særligt om de selskabsformer, der er nævnt i bilag II til direktiv 2013/34/EU.

⁽²⁸⁾ Hvorvidt en virksomhed er uafhængig eller udgør en del af en koncern, vurderes efter kriterierne i bilag I til henstilling 2003/361/EF.

23. Da det er selve virksomhedens overlevelse, der står på spil, kan en kriseramte virksomhed ikke betragtes som et velegnet instrument til at fremme andre politiske mål, før der er skabt sikkerhed for dens rentabilitet. Derfor finder Kommissionen, at støtte til kriseramte virksomheder kun kan bidrage til at fremme udviklingen af bestemte økonomiske aktiviteter uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, hvis betingelserne i disse rammebestemmelser er opfyldt, selv hvis støtten ydes i forbindelse med en ordning, der allerede er blevet godkendt.
24. Derfor indeholder en række forordninger og meddelelser på statsstøtteområdet forbud mod støtte til kriseramte virksomheder. Medmindre andet er fastsat i disse forordninger og meddelelser, gælder, at:
- a) »kriseramte virksomhed« eller »kriseramte selskab« defineres, som beskrevet i punkt 20 i disse rammebestemmelser, og
  - b) SMV'er, der har eksisteret i mindre end tre år, ikke vil blive anset for at være kriseramte, medmindre de opfylder betingelserne i punkt 20 c).
- 2.3. **Redningsstøtte, omstrukturingsstøtte og midlertidig omstrukturingsstøtte**
25. Disse retningslinjer vedrører tre former for støtte: redningsstøtte, omstrukturingsstøtte og midlertidig omstrukturingsstøtte.
26. Redningsstøtte er i sagens natur en hastende og midlertidig form for bistand. Den tjener først og fremmest til at gøre det muligt at holde liv i en nødlidende virksomhed i den korte periode, der er nødvendig for at udarbejde en omstrukturings- eller likvidationsplan. Udgangspunktet er, at redningsstøtte gør det muligt at yde midlertidig støtte til en virksomhed, der står over for en alvorlig forværring af sin finansielle stilling, som indebærer en akut likviditetskrise eller teknisk insolvens. Denne midlertidige bistand skal give tid til dels at analysere de forhold, der har forårsaget vanskelighederne, dels at udforme en egnet plan til løsning af de pågældende problemer.
27. Omstrukturingsstøtte omfatter ofte mere permanent støtte og skal genoprette støttemodtagerens langsigtede rentabilitet på grundlag af en realistisk, sammenhængende og vidtrækkende omstrukturingsplan og samtidig sikre et passende egetbidrag og byrdefordeling samt begrænse de potentielle konkurrencefordrejninger.
28. Midlertidig omstrukturingsstøtte er likviditetsstøtte, der skal bidrage til omstrukturen af en virksomhed ved at tilvejebringe de betingelser, der er nødvendige, for at den støttemodtagende virksomhed kan planlægge og gennemføre passende foranstaltninger til genopretning af virksomhedens langsigtede rentabilitet. Midlertidig omstrukturingsstøtte kan kun ydes til SMV'er og små statsejede virksomheder.
29. Som undtagelse fra punkt 19 kan redningsstøtte, og for SMV'er og små statsejede virksomheder også midlertidig omstrukturingsstøtte, ydes til virksomheder, der ikke er kriseramte efter punkt 20, men som har akutte likviditetsproblemer på grund af ekstraordinære og uforudsigelige omstændigheder.
- 2.4. **Støtte til dækning af de sociale omkostninger i forbindelse med omstrukturering**
30. Omstrukturering medfører normalt indskrænkning eller indstilling af de berørte aktiviteter. Sådanne indskrænkninger er ofte nødvendige af rationaliserings- eller effektivitetshensyn ud over de kapacitetsnedskæringer, der kan være en betingelse for tildeling af støtte. Uanset de underliggende årsager vil sådanne foranstaltninger normalt resultere i, at støttemodtagerens arbejdsstyrke reduceres.
31. Medlemsstaternes lovgivning på arbejdsmarkedet kan omfatte generelle socialsikringsordninger, ifølge hvilke der betales visse former for godtgørelse direkte til de afskedigede medarbejdere. Sådanne ordninger betragtes ikke som statsstøtte, der er omfattet af traktatens artikel 107, stk. 1.

32. Ud over den slags socialsikringsydelser til medarbejderne findes der en række generelle sociale støtteordninger, hvorefter staten ofte dækker udgifterne til de ydelser, virksomheden tilbyder de afskedigede medarbejdere ud over de lovbestemte og kontraktlige forpligtelser. Når sådanne ordninger anvendes generelt, dvs. uden sektormæssige begrænsninger og over for samtlige medarbejdere, der opfylder på forhånd fastlagte objektive betingelser, betragtes de ikke efter artikel 107, stk. 1, som støtte til virksomheder, der gennemfører en omstrukturering. Hvis ordningerne imidlertid benyttes til at støtte omstruktureringen i særlige brancher, kan de udgøre støtte på grund af den selektive måde, de anvendes på ⁽²⁹⁾.
33. De forpligtelser, en virksomhed selv har til at betale visse ydelser til afskedigede medarbejdere, som f.eks. fratrædelsesgodtgørelser eller tiltag, der skal øge de afskedigedes ansættelsesmuligheder, er en del af de normale driftsomkostninger, en virksomhed skal dække ved hjælp af egne midler. Ethvert bidrag fra staten til dækning af disse omkostninger må derfor betragtes som statsstøtte. Dette gælder, uanset om de statslige midler udbetales direkte til virksomheden eller går gennem en offentlig myndighed til arbejdstagerne.
34. Kommissionen har som udgangspunkt ingen indvendinger mod denne form for støtte, når den tildeles kriseramte virksomheder, eftersom dens økonomiske fordele rækker ud over den pågældende virksomheds egne interesser, idet den letter gennemførelsen af strukturelle ændringer og mindsker sociale problemer.
35. Ud over at udgøre direkte finansiel støtte ydes støtten også ofte i forbindelse med en omstrukturingsordning til omskoling, rådgivning og praktisk hjælp med at finde anden beskæftigelse, flyttehjælp, erhvervsuddannelse og hjælp til tidligere medarbejdere, der ønsker at starte egen virksomhed. Eftersom disse foranstaltninger, som øger de afskedigede medarbejders beskæftigelsesmuligheder, bidrager til målet om at mindske sociale problemer, ser Kommissionen positivt på denne type støtte, når den ydes til kriseramte virksomheder.

3. FORENELIGHED MED DET INDRE MARKED

36. Betingelserne for, at statsstøtte til kriseramte virksomheder kan godkendes som værende forenelig med det indre marked, fremgår af traktatens artikel 107, stk. 2 og 3. I henhold til artikel 107, stk. 3, litra c), har Kommissionen beføjelse til at tillade »støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrøner (...), når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«. Dette kan bl.a. være tilfældet, når støtten er nødvendig for at korrigere skævheder forårsaget af markedssvigt eller for at sikre økonomisk og social samhørighed.
37. Støtteforanstaltninger til større virksomheder skal anmeldes individuelt til Kommissionen. Kommissionen kan på visse betingelser godkende støtteordninger på mindre beløb til SMV'er og små statsejede virksomheder. Betingelserne er fastsat i kapitel 6 ⁽³⁰⁾.
38. Ved vurderingen af, om anmeldt støtte kan erklæres for forenelig med det indre marked, vil Kommissionen vurdere, om samtlige af følgende kriterier er opfyldt:
- a) bidrag til et veldefineret mål af fælles interesse: en statsstøtteforanstaltning skal sigte mod opfyldelse af et mål af fælles interesse i overensstemmelse med traktatens artikel 107, stk. 3 (afsnit 3.1)
- b) behov for statslig indgriben: en statsstøtteforanstaltning skal være rettet mod en situation, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan give, f.eks. ved at afhjælpe et markedssvigt eller et retfærdigheds- eller samhørighedsproblem (afsnit 3.2)

⁽²⁹⁾ I dom i sag C-241/94, Frankrig mod Kommissionen, Sml. 1996 I, s. 4551 (Kimberly Clark Sopalin) bekræftede Domstolen, at de franske myndigheders finansiering — via den nationale beskæftigelsesfond (FNE) og på diskretionært grundlag — kunne stille visse virksomheder gunstigere end andre og således opfylde betingelserne for at udgøre støtte efter traktatens artikel 107, stk. 1. Dommen anfægtede ikke Kommissionens opfattelse af, at støtten var forenelig med det indre marked.

⁽³⁰⁾ Dette forhindrer ikke medlemsstaterne i at anmelde støtte til SMV'er og små statsejede virksomheder individuelt for at undgå enhver tvivl. I disse tilfælde vil Kommissionen vurdere støtten efter principperne i disse rammebestemmelser.

- c) støtteforanstaltningens hensigtsmæssighed: en støtteforanstaltning vil ikke blive betragtet som forenelig, hvis andre, mindre konkurrencefordrejende foranstaltninger gør det muligt at nå det samme mål (afsnit 3.3)
  - d) støttens tilskyndelsesvirkning: det skal godtgøres, at den støttemodtagende virksomhed uden støtten ville være blevet omstruktureret, solgt eller likvideret på en måde, så målet af fælles interesse ikke ville være blevet virkeliggjort (afsnit 3.4)
  - e) støttens proportionalitet (støtten skal være begrænset til det nødvendige minimum): støtten må ikke overstige det nødvendige minimum for at opnå målet af fælles interesse (afsnit 3.5)
  - f) undgåelse af uforholdsmæssigt negative påvirkninger af konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne: støttens negative virkninger skal være tilstrækkeligt begrænsede til, at foranstaltningens samlede virkning er positiv (afsnit 3.6)
  - g) støttens gennemsigtighed: medlemsstaterne, Kommissionen, de økonomiske aktører og offentligheden skal have nem adgang til alle relevante love og til relevante oplysninger om den ydede støtte (afsnit 3.7).
39. Hvis blot ét af ovenstående kriterier ikke er opfyldt, vil støtten ikke blive anset for at være forenelig med det indre marked.
40. Ved den samlede afvejning kan der desuden for visse kategorier af ordninger stilles krav om efterfølgende evaluering som beskrevet i punkt 118, 119 og 120 i disse rammebestemmelser.
41. Hvis en statsstøtteforanstaltning eller de vilkår, der er knyttet til den (herunder finansieringsmetoden, hvis denne udgør en integreret del af statsstøtteforanstaltningen), uundgåeligt vil føre til en overtrædelse af EU-retten, kan støtten endvidere ikke erklæres forenelig med det indre marked ⁽³¹⁾.
42. I dette kapitel fastsætter Kommissionen betingelserne for sin vurdering af hvert af de kriterier, der er opstillet i punkt 38.

3.1. Bidrag til et mål af fælles interesse

43. På grund af den betydning, som en virksomheds udtræden af markedet har for produktivitetsvæksten, er det at ville forhindre, at en virksomhed forlader markedet, ikke en tilstrækkelig begrundelse for at yde støtte. Der skal fremlægges klar dokumentation for, at støtten forfølger et mål af fælles interesse, i og med at den sigter mod at forhindre sociale problemer eller afhjælpe markedssvigt (afsnit 3.1.1) ved at genoprette virksomhedens langsigtede rentabilitet (afsnit 3.1.2).

3.1.1. Dokumenterede sociale problemer eller markedssvigt

44. Medlemsstaterne skal godtgøre, at den støttemodtagende virksomheds lukning sandsynligvis ville medføre alvorlige sociale problemer eller alvorlige markedssvigt, herunder navnlig ved at påvise, at:
- a) arbejdsløshedsprocenten i den (de) pågældende region(er) (NUTS II-niveau) enten
    - i) er højere end EU-gennemsnittet, og at den er vedvarende og ledsaget af problemer med at skabe ny beskæftigelse i den(de) pågældende region(er), eller
    - ii) er højere end det nationale gennemsnit, og at den er vedvarende og ledsaget af problemer med at skabe ny beskæftigelse i den(de) pågældende region(er)
  - b) der er risiko for afbrydelse af en vigtig tjeneste, der er vanskelig at genetablere, og som vanskeligt ville kunne overtages af en eventuel konkurrent (f.eks. en national infrastrukturleverandør)
  - c) Det kan have negative virkninger, hvis en virksomhed med en vigtig systemisk rolle for en bestemt region eller sektor udtræder af markedet (som f.eks. en leverandør af et vigtigt input til et produkt eller en tjeneste)

⁽³¹⁾ Se f.eks. sag C-156/98, Tyskland mod Kommissionen, Sml. 2000 I, s. 6857, præmis 78, og sag C-333/07, Régie Networks mod Rhone Alpes Bourgogne, Sml. 2008 I, s. 10807, præmis 94-116.

- d) der er risiko for brud på kontinuiteten i udførelsen af en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse
- e) kreditmarkeders svigt eller negative incitamenter ville tvinge en ellers rentabel virksomhed ud i konkurs
- f) den pågældende virksomheds udtræden af markedet ville føre til et uopretteligt tab af vigtig teknisk viden eller ekspertise, eller
- g) der ville opstå tilsvarende alvorlige problemer, som er behørigt dokumenteret af den pågældende medlemsstat.

3.1.2. Omstruktureringsplan og genoprettelse af langsigtet rentabilitet

- 45. Omstruktureringsstøtte, der er omfattet af disse rammebestemmelser, må ikke kun bestå i finansiel støtte, der sigter på at dække tidligere tab, uden også at tackle årsagerne til tabene. Hvis der ydes omstruktureringsstøtte, kræver Kommissionen derfor, at den pågældende medlemsstat indsender en realistisk, sammenhængende og vidtrækkende omstruktureringsplan, som skal genoprette støttemodtagerens langsigtede rentabilitet⁽³²⁾. Omstrukturering kan omfatte et eller flere af følgende elementer: en reorganisering og rationalisering af støttemodtagerens aktiviteter med det formål at gøre dem mere effektive, hvilket typisk indebærer, at virksomheden opgiver tabsgivende aktiviteter, omstrukturerer de aktiviteter, der igen kan gøres konkurrencedygtige, og eventuelt foretager en diversifikation i retning af nye og rentable aktiviteter. Den indebærer typisk også en finansiel omstrukturering i form af kapitaltilførsler fra nye eller eksisterende aktionærer og en gældsreduktion, som ydes af eksisterende kreditorer.
- 46. Tildeling af støtte skal derfor være betinget af gennemførelsen af en omstruktureringsplan, som skal godkendes af Kommissionen i alle tilfælde, hvor der er tale om ad hoc-støtte.
- 47. Omstruktureringsplanen skal genoprette virksomhedens langsigtede rentabilitet inden for en rimelig tidshorison og på grundlag af realistiske forventninger om de fremtidige driftsbetingelser, som bør udelukke yderligere statsstøtte, der ikke er omfattet af omstruktureringsplanen. Omstruktureringsperioden skal være så kort som muligt. Omstruktureringsplanen skal med alle relevante oplysninger indsendes til Kommissionen og navnlig indeholde de oplysninger, der er omhandlet i dette afsnit (3.1.2).
- 48. Omstruktureringsplanen skal indkredse årsagerne til støttemodtagerens vanskeligheder og støttemodtagerens egne svagheder og redegøre for, hvordan de foreslåede omstruktureringsforanstaltninger vil afhjælpe støttemodtagerens underliggende problemer.
- 49. Omstruktureringsplanen skal indeholde oplysninger om den støttemodtagende virksomheds forretningsmodel med dokumentation for, hvordan planen vil fremme dens langsigtede rentabilitet. Den bør navnlig indeholde oplysninger om den støttemodtagende virksomheds organisationsstruktur, finansiering, ledelsesforhold og alle andre relevante aspekter. Omstruktureringsplanen bør vurdere, om støttemodtagerens vanskeligheder kunne have været undgået ved passende og rettidige indgreb, og bør, såfremt dette er tilfældet, dokumentere, at der er foretaget passende ledelsesmæssige ændringer. Såfremt støttemodtagerens vanskeligheder skyldes mangler i forretningsmodellen eller ledelsesforholdene, skal der foretages passende ændringer.
- 50. De forventede resultater af den planlagte omstrukturering skal påvises både i et basisscenarie og et pessimistisk (eller »worst case») scenarie. Derfor bør omstruktureringsplanen bl.a. tage hensyn til den aktuelle situation og de fremtidige udsigter for udbud og efterspørgsel på det relevante produktmarked og de vigtigste omkostningsfaktorer i branchen og afspejle antagelserne i basisscenariet og det negative scenarie samt støttemodtagerens særlige stærke og svage sider. Antagelserne bør sammenlignes med relevante benchmark for sektoren og, hvor det er relevant, tilpasses for at tage hensyn til lande- og sektorspecifikke forhold. Støttemodtageren bør fremlægge en markedsundersøgelse og en følsomhedsanalyse, der afdækker de vigtigste parametre i støttemodtagerens resultater og de vigtigste risikofaktorer fremadrettet.

⁽³²⁾ Der findes en vejledende model til omstruktureringsplan i bilag II.

51. Genoprettelsen af støttemodtagerens rentabilitet bør primært bygge på interne foranstaltninger, der navnlig indebærer, at aktiviteter, som ville forblive tabsgivende på mellemlang sigt, opgives. Genoprettelsen af rentabiliteten må ikke afhænge af optimistiske antagelser om eksterne faktorer såsom prisvariationer, udbud af og efterspørgsel efter knappe ressourcer, og må heller ikke være baseret på, at den støttemodtagende virksomhed udkonkurrerer markedet og sine konkurrenter eller går ind i eller ekspanderer til nye forretningsområder, hvor den ikke har nogen erfaring eller dokumenterede resultater (medmindre dette er behørigt begrundet og nødvendigt af hensyn til diversifikation og rentabiliteten).
52. Langsigtet rentabilitet er opnået, når en virksomhed er i stand til at opnå et passende budgetteret afkast på egenkapitalen efter at have dækket alle omkostninger, herunder afskrivninger og finansielle omkostninger. Den omstrukturerede virksomhed bør være i stand til at konkurrere på markedet på egen hånd.

3.2. **Behov for statslig indgriben**

53. Medlemsstater, der agter at yde omstrukturingsstøtte, skal fremlægge en sammenligning med et troværdigt alternativt scenarie, der ikke indebærer statsstøtte, og som viser, hvordan de relevante mål i afsnit 3.1.1 ikke vil blive nået, eller vil blive nået i mindre grad, efter dette alternative scenarie. Sådanne scenarier kan f.eks. omfatte gældsoplægning, afhændelse af aktiver, tilvejebringelse af privat kapital, salg til en konkurrent eller opsplitting, i hvert tilfælde enten ved indledning af en insolvens- eller omstrukturingsprocedure eller på anden vis.

3.3. **Støtteforanstaltningens hensigtsmæssighed**

54. Medlemsstaterne bør sikre, at støtten ydes i en form, der giver mulighed for at nå målet på den mindst fordrejende måde. For kriseramte virksomheders vedkommende kan dette opnås ved at sikre, at støtten ydes i en passende form, som kan løse støttemodtagerens problemer, og at der betales en passende pris herfor. Dette afsnit omhandler de krav, der skal være opfyldt for, at det kan godtgøres, at en støtteforanstaltning er hensigtsmæssig.

3.3.1. *Redningsstøtte*

55. For at blive godkendt af Kommissionen skal redningsstøtte opfylde følgende betingelser:

- a) den skal bestå af midlertidig likviditetsstøtte i form af lånegarantier eller lån
- b) de samlede finansielle omkostninger ved lånet eller, hvis der er tale om lånegarantier, de samlede finansielle omkostninger ved det garanterede lån, herunder renten for lånet og garantipræmien, skal overholde kravene i punkt 56
- c) medmindre andet er fastsat i litra d) nedenfor, skal ethvert lån tilbagebetales, og enhver garanti ophæves senest seks måneder efter udbetalingen af den første rate til støttemodtageren
- d) medlemsstaterne skal forpligte sig til senest seks måneder efter, at redningsstøtten er blevet godkendt eller, såfremt der er tale om ikke-anmeldt støtte, senest seks måneder efter udbetalingen af den første rate til støttemodtageren, at forelægge Kommissionen følgende:
  - i) dokumentation for, at lånet er blevet fuldstændig tilbagebetalt, og/eller at garantien er ophævet, eller
  - ii) en omstrukturingsplan, som beskrevet i afsnit 3.1.2, forudsat at støttemodtageren kan betragtes som en kriseramt virksomhed (og ikke blot har akutte likviditetsproblemer jf. punkt 29 ovenfor). Ved indsendelsen af en omstrukturingsplan vil godkendelsen af redningsstøtten automatisk blive forlænget, indtil Kommissionen træffer endelig afgørelse om omstrukturingsplanen, medmindre Kommissionen beslutter, at en sådan forlængelse ikke er begrundet eller bør begrænses i tid eller anvendelsesområde. Når en omstrukturingsplan, hvortil der er anmodet om støtte, er blevet iværksat og er ved at blive gennemført, vil enhver supplerende støtte blive betragtet som omstrukturingsstøtte, eller
  - iii) en likvidationsplan, der på veldokumenteret vis redegør for de trin, der fører til den støttemodtagende virksomheds likvidation inden for en rimelig frist uden yderligere støtte

e) redningsstøtte må ikke anvendes til at finansiere strukturforanstaltninger såsom erhvervelse af betydelige forretningsområder eller aktiver, medmindre de er nødvendige i redningsperioden for støttemodtagerens overlevelse.

56. Størrelsen af den pris, som støttemodtageren skal betale for redningsstøtten, bør afspejle dennes underliggende kreditværdighed, idet der ses bort fra de midlertidige virkninger af såvel likviditetsvanskelighederne som statsstøtten, og den bør give støttemodtageren incitament til at betale støtten tilbage så hurtigt som muligt. Kommissionen vil derfor kræve, at forrentningen fastsættes til en sats, der ikke er under referencesatsen, jf. meddelelsen om referencesatsen⁽³³⁾ for svage virksomheder med normale niveauer for sikkerhedsstillelse (for indeværende den etårige IBOR plus 400 basispoints)⁽³⁴⁾, og at den øges med 50 basispoints for redningsstøtte, hvis godkendelse kan forlænges i overensstemmelse med punkt 55 d) ii).
57. Såfremt der er dokumentation for, at den sats, der er fastsat i punkt 56, ikke udgør et hensigtsmæssigt benchmark, f.eks. hvis den afviger væsentligt fra markedsprisen på tilsvarende instrumenter, som støttemodtageren for nyligt har udstedt, kan Kommissionen tilpasse den krævede forrentning tilsvarende.

3.3.2. Omstruktureringsstøtte

58. Medlemsstaterne kan frit vælge omstruktureringsstøtten form. Når de gør dette, bør de dog sikre, at det valgte instrument er afpasset efter det problem, som det skal løse. Medlemsstaterne bør navnlig vurdere, om støttemodtagernes problemer vedrører likviditet eller solvens, og vælge passende instrumenter til at løse de afdækkede problemer. I tilfælde af solvensproblemer kan det f.eks. være hensigtsmæssigt at forøge aktiverne gennem rekapitalisering, mens det i en situation, hvor problemerne primært vedrører likviditet, kan være tilstrækkeligt at yde bistand gennem lån eller lånegarantier.

3.4. Støttens tilskyndelsesvirkning

59. Medlemsstater, der agter at yde omstruktureringsstøtte, skal godtgøre, at den støttemodtagende virksomhed uden støtten ville være blevet omstruktureret, solgt eller likvideret på en måde, så det mål af fælles interesse, der er identificeret i afsnit 3.1.1, ikke ville være blevet opnået. Denne dokumentation kan indgå i den analyse, der fremlægges i overensstemmelse med punkt 53.

3.5. Støttens proportionalitet/begrænsning til det nødvendige minimum

3.5.1. Redningsstøtte

60. Redningsstøtte skal begrænses til det beløb, der er nødvendigt for at holde den støttemodtagende virksomhed kørende i seks måneder. Ved beregningen af dette beløb skal der tages hensyn til resultatet af formelen i bilag I. Ethvert beløb, som overstiger resultatet af denne beregning, vil kun blive godkendt, hvis dette kan begrundes behørigt ved fremlæggelsen af en likviditetsplan, der redegør for den støttemodtagende virksomheds likviditetsbehov i de kommende seks måneder.

3.5.2. Omstruktureringsstøtte

61. Omstruktureringsstøttens størrelse og intensitet skal være begrænset til det strengt nødvendige minimum, så omstruktureringen kan gennemføres under hensyntagen til de finansielle muligheder, som den støttemodtagende virksomhed, dens aktionærer eller den koncern, som den tilhører, har. Det skal navnlig sikres, at der betales et passende egetbidrag til omstrukturingsomkostningerne, og at der er et passende byrdefordelingsniveau, sådan som der er redegjort for i detaljer i dette afsnit (3.5.2). Ved vurderingen heraf tages der hensyn til eventuel redningsstøtte, som virksomheden har modtaget tidligere.

⁽³³⁾ Meddelelse fra Kommissionen om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten (EUT C 14 af 19.1.2008, s. 6).

⁽³⁴⁾ For at undgå tvivl vedrørende prisen for redningsstøtte vil tabellen over lånemargener i meddelelsen om referencesatsen ikke finde anvendelse på støtte, der er omfattet af nærværende rammebestemmelser.

3.5.2.1. Egetbidrag

62. Der kræves et betydeligt bidrag ⁽³⁵⁾ til omstrukturingsomkostningerne fra den støttemodtagende virksomheds egne ressourcer, dens aktionærer, dens kreditorer eller den koncern, som den tilhører, eller fra nye investorer. Egetbidraget bør normalt være lige så stort som den ydede støtte i relation til dets virkninger for støttemodtagerens solvens eller likviditet. Hvis den ydede støtte f.eks. forbedrer støttemodtagerens egenkapital, bør egetbidraget ligeledes omfatte foranstaltninger, der forbedrer egenkapitalen, såsom tilvejebringelse af ny kapital fra hidtidige aktionærer, nedskrivning af eksisterende gæld og gældsbeviser eller konvertering af eksisterende gæld til egenkapital eller tilvejebringelse af ny privat fremmedkapital på markedsvilkår. Kommissionen vil vurdere, i hvor høj grad egetbidraget har virkninger, der svarer til den ydede støttes, når den vurderer, hvad det nødvendige minimum for at begrænse konkurrencefordrejninger er jf. punkt 90.
63. Bidragene skal være reelle, dvs. faktiske, hvilket udelukker forventede fremtidige gevinster såsom cash flow, og de skal være så store som muligt. Bidrag fra staten eller en offentlig virksomhed må kun medregnes, hvis den ikke indeholder nogen statsstøtte. Det kan navnlig være tilfældet, hvis bidraget gives af en enhed, som er uafhængig af den støttetildelende myndighed (som f.eks. en statsejet bank eller et offentligt holdingselskab), og som beslutter at foretage investeringen på grundlag af egne forretningsinteresser ⁽³⁶⁾.
64. Egetbidraget vil normalt blive betragtet som tilstrækkeligt, hvis det dækker mindst 50 % af omstrukturingsomkostningerne. Under ekstraordinære omstændigheder og i tilfælde af særligt store problemer, som medlemsstaten skal kunne dokumentere, kan Kommissionen acceptere et egetbidrag på mindre end 50 % af omstrukturingsomkostningerne, forudsat at der stadig er tale om et væsentligt bidrag.

3.5.2.2. Byrdefordeling

65. Hvis der ydes statsstøtte på en måde, der forbedrer støttemodtagerens egenkapital, hvis staten f.eks. yder tilskud, tilfører kapital eller afskriver gæld, kan det beskytte aktionærerne og efterstillede kreditorer fra konsekvenserne af deres investeringsvalg i den støttemodtagende virksomhed. Dette kan skabe problemer med moral hazard og undergrave markedsdisciplinen. Derfor bør støtte til dækning af tab kun ydes på vilkår, der indebærer, at de eksisterende investorer påtager sig en passende del af byrden.
66. Passende byrdefordeling betyder normalt, at de hidtidige aktionærer og, hvis det er nødvendigt, de efterstillede kreditorer skal bære tidligere tab fuldt ud. Efterstillede kreditorer bør enten bidrage til at bære tabene ved konvertering af gæld til egenkapital eller ved nedskrivninger af de relevante instrumenters hovedstol. Derfor bør statslig indgriben først finde sted, efter at tabene er gjort op og tilskrevet de eksisterende aktionærer og efterstillede kreditorer ⁽³⁷⁾. Under alle omstændigheder skal kapitaludstrømning fra den støttemodtagende virksomhed til indehavere af egenkapitalinstrumenter eller efterstillede kreditorer i omstrukturingsperioden undgås i det omfang, det er lovligt muligt, medmindre det i uforholdsmæssig høj grad vil påvirke dem, der har indskudt ny kapital.
67. Passende byrdefordeling betyder også, at enhver statsstøtte, der forbedrer støttemodtagerens egenkapital, kun bør ydes på vilkår, der giver staten en rimelig del af støttemodtagerens fremtidige gevinster, og som står mål med det beløb, staten har indskudt, og i forhold til virksomhedens tilbageværende egenkapital, efter tabene er gjort op.
68. Kommissionen kan indrømme undtagelser fra den fuldstændige gennemførelse af foranstaltningerne i punkt 66, såfremt disse foranstaltninger ellers ville føre til uforholdsmæssige resultater. Sådanne situationer kunne omfatte tilfælde, hvor støttebeløbet er lille i forhold til egetbidraget, eller hvor den pågældende medlemsstat godt gør, at efterstillede kreditorer ville opnå et mindre udbytte end ved en normal konkursbehandling, og hvis der ikke er blevet ydet statsstøtte tidligere.

⁽³⁵⁾ Dette bidrag må ikke indeholde støtte. Det er f.eks. ikke tilfældet, hvis det drejer sig om et lån, hvortil der er ydet rentetilskud eller er knyttet offentlige garantier, som indeholder støttelementer.

⁽³⁶⁾ Se f.eks. Kommissionens afgørelse i sag SA.32698 — Air Åland.

⁽³⁷⁾ For at opnå dette skal virksomhedens formuestilling opgøres på det tidspunkt, hvor der ydes støtte.

69. Kommissionen vil ikke systematisk kræve et egetbidrag fra privilegerede kreditorer for at genetablere en støtte-modtagers egenkapital. Den kan dog behandle et sådant bidrag som begrundelse for at lempe kravene til de foranstaltninger, der skal træffes for at begrænse konkurrencefordrejninger jf. punkt 90.

3.6. Negative virkninger

3.6.1. Princippet om engangsstøtte

70. For at mindske problemer med moral hazard, incitamentet til overdreven risikovillighed og potentielle konkurrencefordrejninger bør støtte til kriseramte virksomheder kun ydes i forbindelse med én omstrukturering. Dette betegnes som »princippet om engangsstøtte«. Såfremt en virksomhed, der allerede har modtaget støtte efter disse retningslinjer, har behov for yderligere støtte, er det udtryk for, at virksomhedens vanskeligheder enten er af tilbagevendende art eller ikke blev håndteret ordentligt, da den første støtte blev ydet. Gentagen statslig indgriben vil sandsynligvis føre til problemer med moral hazard og konkurrencefordrejninger, der strider mod den fælles interesse.

71. Når planlagt rednings- eller omstrukturingsstøtte anmeldes til Kommissionen, skal medlemsstaten præcisere, om den pågældende virksomhed allerede tidligere har modtaget redningsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte, herunder støtte af denne art ydet inden datoen for disse rammebestemmelers ikrafttræden samt eventuel ikke-anmeldt støtte⁽³⁸⁾. Hvis det er tilfældet, og hvis der er gået mindre end ti år⁽³⁹⁾, siden støtten blev tildelt, omstrukturingsperioden sluttede eller gennemførelsen af omstrukturingsplanen blev indstillet (idet der tages udgangspunkt i det sidste af disse tidspunkter), vil Kommissionen ikke tillade, at der tildeles yderligere støtte efter disse rammebestemmelser.

72. Der kan gøres undtagelse fra denne regel i følgende tilfælde:

- a) når omstrukturingsstøtten tildeles i forlængelse af tildeling af redningsstøtte som led i en samlet omstrukturering
- b) når der er blevet tildelt redningsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte i overensstemmelse med disse rammebestemmelser, og denne støtte ikke er blevet fulgt op af omstrukturingsstøtte, under forudsætning af at
  - i) det med rimelighed kunne antages, at støttemodtageren ville blive rentabel på lang sigt, da støtten blev ydet i henhold til rammebestemmelserne, og
  - ii) der bliver behov for at yde ny rednings- eller omstrukturingsstøtte mindst fem år senere som følge af uforudsigelige omstændigheder⁽⁴⁰⁾, der ikke kan tilskrives støttemodtageren
- c) der gør sig ekstraordinære og uforudsigelige omstændigheder gældende, som ikke kan tilskrives den støttemodtagende virksomhed.

73. Anvendelsen af princippet om engangsstøtte vil på ingen måde blive berørt af ændringer i ejerforholdene i den støttemodtagende virksomhed efter tildelingen af støtte eller af retslige eller administrative procedurer, der bevirker, at virksomhedens økonomi saneres, at passiverne nedbringes eller at gammel gæld eftergives, når der er tale om videreførelse af én og samme virksomhed.

74. Når en virksomhedskoncern har modtaget redningsstøtte, omstrukturingsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte, vil Kommissionen normalt ikke tillade, at der tildeles yderligere redningsstøtte eller omstrukturingsstøtte til selve koncernen eller nogen virksomhed i den, medmindre der er gået ti år, siden støtten blev tildelt, omstrukturingsperioden sluttede eller gennemførelsen af omstrukturingsplanen blev indstillet, idet

⁽³⁸⁾ I tilfælde af ikke-anmeldt støtte tager Kommissionen i sin vurdering hensyn til muligheden for, at støtten kunne være blevet erklæret forenelig med det indre marked som andet end rednings- eller omstrukturingsstøtte.

⁽³⁹⁾ Fem år i tilfælde af, at det er inden for sektoren for primær landbrugsproduktion.

⁽⁴⁰⁾ En uforudsigelig omstændighed er en omstændighed, som den støttemodtagende virksomheds ledelse på ingen måde kunne have forudset på det tidspunkt, hvor omstrukturingsplanen blev udarbejdet, og som ikke skyldes forsømmelser eller fejltagelser begået af den støttemodtagende virksomheds ledelse eller beslutninger truffet af den koncern, som virksomheden tilhører.

der tages udgangspunkt i det sidste af disse tidspunkter. Når en virksomhed, der tilhører en koncern, har modtaget redningsstøtte, omstrukturingsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte, vil koncernen som helhed såvel som andre enheder i koncernen fortsat kunne modtage rednings- eller omstrukturingsstøtte (forudsat at de øvrige bestemmelser i disse rammebestemmelser er overholdt), men det gælder ikke den tidligere støttemodtager. Medlemsstaterne skal godtgøre, at der ikke overføres støtte fra selve koncernen eller fra andre medlemmer af koncernen til den tidligere støttemodtager.

75. Såfremt en virksomhed overtager aktiver i en anden virksomhed og navnlig i en virksomhed, der har været genstand for en af de i punkt 73 nævnte procedurer eller konkursbehandling mv. efter national ret, og som allerede har modtaget redningsstøtte, omstrukturingsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte, er køberen ikke underlagt princippet om engangsstøtte, hvis der ikke er nogen økonomisk sammenhæng mellem den oprindelige virksomhed og køberen ⁽⁴¹⁾.

3.6.2. Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger

76. Når der ydes omstrukturingsstøtte, skal der træffes foranstaltninger til at begrænse konkurrencefordrejning, således at negative virkninger for samhandelsvilkårene begrænses mest muligt og de positive virkninger opvejer de skadelige virkninger. Kommissionen vil vurdere disse foranstaltningers mest hensigtsmæssige form og omfang i overensstemmelse med dette afsnit (3.6.2).

3.6.2.1. Form og art af foranstaltningerne til begrænsning af konkurrencefordrejninger

77. Med forbehold af punkt 84 vil foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger normalt være strukturforanstaltninger. Såfremt det er hensigtsmæssigt for at tackle konkurrencefordrejninger i bestemte tilfælde, kan Kommissionen acceptere andre adfærdsmæssige foranstaltninger end dem, der er omhandlet i punkt 84, eller foranstaltninger til åbning af markedet i stedet for nogle af eller alle de strukturforanstaltninger, der ellers ville være nødvendige.

Strukturforanstaltninger — frasalg og indskrænkning af forretningsaktiviteter

78. På grundlag af en vurdering efter kriterierne for afstemning af foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger (jf. afsnit 3.6.2.2) vil det kunne kræves, at virksomheder, der modtager omstrukturingsstøtte, afhænder aktiver eller indskrænker kapaciteten eller aktivitetsniveauet. Sådanne foranstaltninger bør især gennemføres på det eller de markeder, hvor virksomheden har en stærk markedsposition efter omstrukturen, og navnlig de markeder, hvor der er betydelig overkapacitet. Frasalg med henblik på at begrænse konkurrencefordrejninger bør finde sted omgående under hensyntagen til den form for aktiv, der skal afhændes, og eventuelle hindringer for dets afhændelse ⁽⁴²⁾ og under alle omstændigheder i løbet af omstrukturingsplanens varighed. Frasalg, nedskrivninger og nedlæggelse af tabsgivende aktiviteter, der under alle omstændigheder ville være nødvendige for at genoprette rentabiliteten på lang sigt, vil på baggrund af principperne i afsnit 3.6.2.2 normalt ikke blive betragtet som værende tilstrækkelige til at modvirke konkurrencefordrejninger.
79. For at sådanne foranstaltninger kan styrke konkurrencen og bidrage til det indre marked, bør de fremme adgangen for nye konkurrenter, ekspansionsmulighederne for eksisterende små konkurrenter eller grænseoverskridende aktiviteter. Forskansning bag nationale grænser og fragmentering af det indre marked bør undgås.
80. Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger bør ikke føre til en forværring af strukturen på markedet. Strukturforanstaltninger bør derfor normalt have form af frasalg efter going concern-princippet af rentable, selvstændige forretningsenheder, der, hvis de drives af en egnet køber, kan konkurrere effektivt på lang sigt. Såfremt en sådan forretningsenhed ikke findes, kunne støttemodtageren udskille og efterfølgende

⁽⁴¹⁾ Se forenede sager C-328/99 og C-399/00, Italien og SIM 2 Multimedia SpA mod Kommissionen, Sml. 2003 I, s. 4035, forenede sager T-415/05, T-416/05 og T-423/05, Grækenland m.fl. mod Kommissionen, Sml. 2010 II, s. 4749, sag T-123/09, Ryanair mod Kommissionen, endnu ikke offentliggjort (stadfæstet efter appel til Den Europæiske Unions Domstol i sag C-287/12 P, endnu ikke offentliggjort).

⁽⁴²⁾ F.eks. kan det være muligt at sælge en portefølje eller individuelle aktiver, hvilket derfor bør ske, på langt kortere tid end salget af en virksomhed som going concern, navnlig når denne virksomhed først skal udskilles fra en større enhed.

frasælge en eksisterende og hensigtsmæssigt finansieret aktivitet og skabe en ny og rentabel virksomhed, der skulle være i stand til at konkurrere på markedet. Strukturforanstaltninger, der udelukkende har form af frasalg af aktiver og ikke involverer skabelse af en rentabel virksomhed, som er i stand til at konkurrere på markedet, er mindre effektive med hensyn til at opretholde konkurrencen og vil derfor kun blive accepteret i særlige tilfælde, såfremt den pågældende medlemsstat dokumenterer, at ingen andre former for strukturforanstaltninger ville være mulige, eller at andre strukturforanstaltninger ville bringe virksomhedens økonomiske levedygtighed i alvorlig fare.

81. Støttemodtageren bør fremme frasalg, f.eks. ved at udskille aktiviteter og indvillige i ikke at hverve kunder hos den frasolgte virksomhed.
82. Hvis det viser sig at være vanskeligt at finde en køber til aktiver, som en støttemodtagende virksomhed ønsker at afhænde, skal virksomheden, så snart den bliver opmærksom på disse vanskeligheder, identificere alternative muligheder for frasalg eller foranstaltninger, som kan træffes i relation til det eller de berørte markeder, hvis det primære frasalg mislykkes.

Adfærdsmæssige foranstaltninger

83. Adfærdsmæssige foranstaltninger har til formål at sikre, at støtten kun anvendes til finansiering af genoprettelsen af den langsigtede rentabilitet, og at den ikke misbruges til at forlænge alvorlige og vedvarende fordrejninger af markedsstrukturene eller til at beskytte støttemodtageren mod sund konkurrence.
84. Følgende adfærdsmæssige foranstaltninger kræves i alle tilfælde for at undgå at underminere virkningerne af strukturforanstaltningerne, og de bør i princippet pålægges under hele omstrukturingsplanens gyldighedsperiode:
  - a) De støttemodtagende virksomheder skal afholde sig fra at erhverve aktier i en anden virksomhed i omstrukturingsperioden, undtagen hvis det er tvingende nødvendigt for at sikre den støttemodtagende virksomheds langsigtede rentabilitet. Dette krav har til formål at sikre, at støtten anvendes til at genoprette rentabiliteten og ikke til at finansiere investeringer eller til at udvide den støttemodtagende virksomheds aktivitetsniveau på eksisterende eller nye markeder. Ved anmeldelsen vil sådanne erhvervelser kunne godkendes af Kommissionen som led i omstrukturingsplanen.
  - b) De støttemodtagende virksomheder skal afholde sig fra at omtale statsstøtte som en konkurrencefordel ved markedsføringen af deres produkter og tjenesteydelser.
85. Under særlige omstændigheder kan det være nødvendigt at kræve, at de støttemodtagende virksomheder afholder sig fra kommerciel adfærd, der sigter mod en hurtig ekspansion af deres markedsandel for bestemte produkter eller på geografiske markeder, ved at tilbyde vilkår (f.eks. priser og andre handelsbetingelser), der ikke kan matches af konkurrenter, som ikke modtager statsstøtte. Sådanne krav vil kun blive stillet, hvis ingen andre strukturelle eller adfærdsmæssige foranstaltninger på fyldestgørende vis kan tackle de konstaterede konkurrencefordrejninger, og når det ikke i sig selv vil begrænse konkurrencen på det pågældende marked. Ved pålæg af et sådant krav vil Kommissionen sammenligne de vilkår, der tilbydes af støttemodtageren, med dem, der tilbydes af troværdige konkurrenter med en betydelig markedsandel.

Foranstaltninger til åbning af markedet

86. Kommissionen vil i sin overordnede vurdering overveje at udbede sig eventuelle tilsagn fra medlemsstaten om foranstaltninger, der vedtages enten af medlemsstaten selv eller af støttemodtageren, og som har til formål at fremme mere åbne, sunde og konkurrenceprægede markeder, f.eks. ved at fremme adgang til og udtræden af markedet. Dette kan navnlig omfatte foranstaltninger til åbning af visse markeder, der direkte eller indirekte er knyttet til støttemodtagerens aktiviteter, for andre EU-aktører i overensstemmelse med EU-retten. Sådanne initiativer kan erstatte andre foranstaltninger, der begrænser konkurrencefordrejning, og som normalt ville blive krævet af støttemodtageren.

3.6.2.2. Afstemning af foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning

87. Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger bør være rettet mod såvel moral hazard som mulige fordrejninger på de markeder, hvor støttemodtageren opererer. Omfanget af disse foranstaltninger afhænger af adskillige faktorer, navnlig f.eks. støttens størrelse og art og de vilkår og betingelser, støtten ydes på, støttemodtagerens størrelse⁽⁴³⁾ og relative betydning på markedet, samt det pågældende markeds kendetegn, og i hvor høj grad der stadig vil være problemer med moral hazard, efter at kravene om egetbidrag og byrdefordeling er opfyldt.
88. Kommissionen vil navnlig vurdere støttens størrelse, hvor dette er muligt ved hjælp af en tilnærmet beregning, og art både i absolutte tal og i forhold til støttemodtagerens aktiver og størrelsen på markedet som helhed.
89. For så vidt angår støttemodtagerens størrelse og relative betydning på sit marked eller sine markeder, vil Kommissionen vurdere disse for at evaluere støttens sandsynlige virkninger på markederne sammenlignet med den sandsynlige virkning, hvis der ikke ydes støtte. De foranstaltninger, der skal træffes, vil blive afpasset efter de forhold, der gør sig gældende på markedet⁽⁴⁴⁾, for at sikre, at den effektive konkurrence opretholdes.
90. Kommissionen vil også i forbindelse med problemer med moral hazard vurdere størrelsen af egetbidrag og byrdefordeling. Større egetbidrag og byrdefordeling end dem, der kræves i afsnit 3.5.2, kan begrænse støttebeløbet og problemet med moral hazard, hvilket kan mindske behovet for foranstaltninger, der begrænser konkurrencefordrejning.
91. Da omstrukturingsaktiviteter kan underminere det indre marked, vil foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning, der bidrager til at sikre fortsat åbne og konkurrenceprægede nationale markeder, blive betragtet som positive.
92. Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger bør ikke forringe udsigterne til, at støttemodtageren kan få genoprettet sin rentabilitet, hvilket kunne være tilfældet, hvis en foranstaltning er meget bekostelig at gennemføre eller, i særlige tilfælde, dokumenteres behørigt af den pågældende medlemsstat, ville begrænse den støttemodtagende virksomheds aktivitet i en sådan grad, at genoprettelsen af dens rentabilitet ville blive bragt i fare, og de bør heller ikke gennemføres på bekostning af forbrugerne og konkurrencen.
93. Støtte til dækning af de sociale omkostninger i forbindelse med en omstrukturering af den type, der er omhandlet i punkt 32-35, skal være klart angivet i omstrukturingsplanen, idet der ikke tages hensyn til støtte til sociale foranstaltninger, der udelukkende er til gavn for afskedigede medarbejdere, ved fastlæggelsen af omfanget af foranstaltningerne til begrænsning af konkurrencefordrejninger. I den fælles interesse vil Kommissionen i forbindelse med omstrukturingsplanen sikre, at omstruktureringens sociale virkninger i andre medlemsstater end den, der yder støtten, begrænses til et minimum.

3.6.3. Virksomheder, som tidligere har modtaget ulovlig støtte

94. Når en kriseramet virksomhed tidligere har modtaget ulovlig støtte, hvorom Kommissionen har vedtaget en negativ afgørelse med krav om tilbagebetaling af støtten, og når støtten ikke er blevet tilbagebetalt i strid med artikel 14 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999⁽⁴⁵⁾, skal der ved vurderingen af enhver støtte ydet efter disse rammebestemmelser for det første tages hensyn til den kumulative virkning af den tidligere og den nye støtte og for det andet til det forhold, at den tidligere støtte ikke er blevet tilbagebetalt⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴³⁾ På dette punkt kan Kommissionen også tage hensyn til, om støttemodtageren er en mellemstor virksomhed eller en stor virksomhed.

⁽⁴⁴⁾ Der kan navnlig blive taget hensyn til koncentrationsgraden, kapacitetsbegrænsninger, rentabilitet samt adgangs- og ekspansionsbarrierer.

⁽⁴⁵⁾ Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

⁽⁴⁶⁾ Sag C-355/95 P, Textilwerke Degendorf GmbH mod Kommissionen m.fl., Sml. 1997 I, s. 2549.

3.6.4. Særlige vilkår for godkendelsen af støtte

95. Kommissionen kan fastsætte de vilkår og forpligtelser, som den finder nødvendige for at sikre, at støtten ikke fordrer konkurrencen i strid med den fælles interesse, hvis den pågældende medlemsstat ikke allerede har givet tilsagn om, at den vil træffe disse forholdsregler. Den kan f.eks. kræve, at medlemsstaten selv træffer visse foranstaltninger, pålægger støttemodtageren visse forpligtelser eller afholder sig fra at yde andre former for støtte til støttemodtageren i omstrukturingsperioden.

3.7. Oplysningskrav

96. Medlemsstaterne skal sikre, at følgende oplysninger offentliggøres på et centralt statsstøtwebsted på nationalt eller regionalt niveau:

— den godkendte støtteordnings fulde ordlyd eller hele afgørelsen om at yde individuel støtte og gennemførelsesbestemmelserne hertil eller et link hertil

— navnet på den(de) støttetildelende myndighed(er)

— navnet på de enkelte støttemodtagere, støttebeløb og -form til hver enkelt støttemodtager, støttetildelingsdatoen, virksomhedstype (SMV/stor virksomhed), støttemodtagerens region (NUTS II-niveau) og de primære økonomiske sektorer, hvor støttemodtageren har aktiviteter (NACE, på koncernplan) ⁽⁴⁷⁾.

Der kan ses bort fra disse krav for individuel støtte under 500 000 EUR (60 000 EUR til støttemodtagere, der er aktive inden for sektoren for primær landbrugsproduktion). For ordninger, der tager form af skattefordele, kan der gives oplysninger om individuelle støttebeløb ⁽⁴⁸⁾ inden for følgende intervaller (i mio. EUR): [0,06 – 0,5] (til støttemodtagere, der er aktive inden for primær landbrugsproduktion) [0,5-1], [1-2], [2-5], [5-10], [10-30], [30 og derover].

Disse oplysninger skal offentliggøres, efter at afgørelsen om at yde støtte er truffet, og de skal opbevares i mindst ti år og være tilgængelige for offentligheden uden restriktioner ⁽⁴⁹⁾. Medlemsstaterne vil ikke være forpligtet til at offentliggøre ovennævnte oplysninger før 1. juli 2016 ⁽⁵⁰⁾.

4. OMSTRUKTURERINGSSTØTTE I STØTTEBERETTIGEDE OMRÅDER

97. Økonomisk og social samhørighed er et af hovedmålene for Den Europæiske Union i henhold til artikel 174 i traktaten, og andre politikker skal bidrage til dette mål i henhold til artikel 175 ⁽⁵¹⁾. Kommissionen skal derfor tage hensyn til behovet for regional udvikling ved vurdering af omstrukturingsstøtte i støtteberettigede områder. Det forhold, at en nødlidende virksomhed ligger i et støtteberettiget område, betyder dog ikke, at der kan indtages en eftergivende holdning i spørgsmålet om støtte til omstrukturering, for på mellemlang og lang sigt hjælper det ikke en region at holde virksomheder kunstigt i live. Af hensyn til den regionale udvikling er det desuden i regionens egen interesse at anvende dens midler på en sådan måde, at der hurtigt udvikles rentable og bæredygtige aktiviteter. Endelig skal de konkurrencefordrejende virkninger begrænses til et minimum, selv når der er tale om støtte til virksomheder i støtteberettigede områder. I denne forbindelse skal der tages højde for potentielle skadelige spillovereffekter, der kan finde sted i det berørte område og i andre støtteberettigede områder.

⁽⁴⁷⁾ Med undtagelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger i behørigt begrundede tilfælde og med forbehold af Kommissionens godkendelse (Meddelelse fra Kommissionen C(2003) 4582 om tavshedspligt i statsstøttebeslutninger (EUT C 297 af 9.12.2003, s. 6).

⁽⁴⁸⁾ Det beløb, der skal oplyses, er den maksimalt tilladte skattefordel og ikke det beløb, der kan fradrages pr. år (f.eks. skal man i forbindelse med skattefradrag oplyse, hvad det maksimalt tilladte skattefradrag er, og ikke det faktiske beløb, som kan afhænge af den skattemæssige indtægt og variere fra år til år).

⁽⁴⁹⁾ Disse oplysninger skal offentliggøres senest seks måneder fra datoen for tildelingen af støtten (eller, ved støtte i form af skattefordele, senest et år fra den dato, hvor skatteangivelsen skal være indberettet). I tilfælde af ulovlig støtte skal medlemsstaterne efterfølgende sikre offentliggørelse af disse oplysninger og senest seks måneder fra datoen for Kommissionens afgørelse. Oplysningerne skal foreligge i et format, som gør det muligt at søge og hente data og offentliggøre dem på internettet, f.eks. i CSV- eller XML-format.

⁽⁵⁰⁾ Der er ikke krav om offentliggørelse af oplysninger om støtte, der er tildelt før 1. juli 2016, og for skattemæssige støtteforanstaltninger, der er blevet ansøgt om eller tildelt inden 1. juli 2016.

⁽⁵¹⁾ Traktatens artikel 175 fastsætter bl.a., at »udformningen og gennemførelsen af Unionens politikker og aktioner samt gennemførelsen af det indre marked skal ske under hensyntagen til målene i artikel 174 og skal bidrage til deres virkeliggørelse«.

98. Kriterierne i kapitel 3 gælder derfor ligeledes for støtteberettigede områder, selv når der tages hensyn til behovet for regional udvikling. Medmindre statsstøtteregele for en bestemt sektor fastlægger noget andet, vil Kommissionen i støtteberettigede områder anvende bestemmelserne i afsnit 3.6.2 på foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning på en sådan måde, at de negative systemiske virkninger for regionen begrænses. Dette kunne navnlig involvere mindre strenge krav til reduktion af kapaciteten eller aktivitetsniveauet på markedet. Der vil i sådanne tilfælde blive sondret mellem områder, der er berettiget til regionalstøtte i henhold til henholdsvis traktatens artikel 107, stk. 3, litra a), og traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), for at tage hensyn til den mere alvorlige karakter af de regionale problemer i de førnævnte områder. Såfremt de særlige forhold i støtteberettigede områder kræver det, f.eks. når en støttemodtagende virksomhed står over for særlige vanskeligheder med tilvejebringelse af ny finansiering på markedsvilkår som følge af sin beliggenhed i et støtteberettiget område, kan Kommissionen acceptere et egetbidrag, der er mindre end 50 % af omstrukturingsomkostningerne som omhandlet i punkt 64.

5. STØTTE TIL KRISERAMTE LEVERANDØRER AF TJENESTEYDELSER AF ALMINDELIG ØKONOMISK INTERESSE

99. Ved vurderingen af statsstøtte til kriseramte leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse vil Kommissionen tage hensyn til disse tjenesteydelsers karakter og navnlig nødvendigheden af at sikre kontinuitet i udførelsen af tjenesteydelserne, jf. traktatens artikel 106, stk. 2.
100. Leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse kan have behov for statsstøtte for fortsat at kunne levere sådanne tjenesteydelser på vilkår, der er forenelige med deres langsigtede rentabilitet. Med hensyn til punkt 47 kan genoprettelsen af den langsigtede rentabilitet derfor navnlig baseres på den antagelse, at enhver statsstøtte, der opfylder kravene om forenelighed i Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste⁽⁵²⁾, afgørelsen om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse⁽⁵³⁾, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007⁽⁵⁴⁾, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008⁽⁵⁵⁾ og luftfartsretningslinjerne⁽⁵⁶⁾ eller Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92⁽⁵⁷⁾ og retningslinjerne for søtransport⁽⁵⁸⁾, fortsat vil være til rådighed i forbindelse med udførelsen af den overdragede tjenesteydelse, hvis den er blevet tildelt før eller under omstrukturingsperioden.
101. Når Kommissionen vurderer støtte til kriseramte leverandører af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse efter disse rammebestemmelser, tager den hensyn til den samlede statsstøtte, som den pågældende leverandør modtager, herunder eventuel kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste. Men eftersom disse leverandører kan modtage en stor andel af deres normale indtægter fra kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste, kan det samlede støttebeløb, der beregnes efter denne metode, være meget stort i forhold til støttemodtagerens størrelse, og beløbet kan overdrive den byrde, der pålægges staten i forbindelse med en omstrukturering af den støttemodtagende virksomhed. Når egetbidraget fastsættes i henhold til kravet i afsnit 3.5.2.1, vil Kommissionen derfor se bort fra enhver kompensation for forpligtelser til offentlig tjeneste, der lever op til kravene om forenelighed i rammebestemmelserne for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, afgørelsen om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse eller forordning (EF) nr. 1370/2007 eller forordning (EF) nr. 1008/2008 og luftfartsretningslinjerne eller Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 og retningslinjernes for søtransport.
102. Det kan i praksis være umuligt at kræve frasalg af aktiver, der er nødvendige for levering af tjenester af almindelig økonomisk interesse, som foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger, jf. afsnit 3.6.2. I sådanne tilfælde kan Kommissionen kræve, at der træffes alternative foranstaltninger for at sikre, at konkurrencen ikke fordrøjes i en grad, der strider mod den fælles interesse, navnlig ved hurtigst muligt at indføre fair konkurrence inden for de pågældende tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse.

⁽⁵²⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Den Europæiske Unions rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste (2011) (EUT C 8 af 11.1.2012, s. 15).

⁽⁵³⁾ Kommissionens afgørelse 2012/21/EU af 20. december 2011 om anvendelse af bestemmelserne i artikel 106, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste ydet til visse virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse (EUT L 7 af 11.1.2012, s. 3).

⁽⁵⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1370/2007 af 23. oktober 2007 om offentlig personbefordring med jernbane og ad vej og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1191/69 og (EØF) nr. 1107/70 (EUT L 315 af 3.12.2007, s. 1).

⁽⁵⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1008/2008 af 24. september 2008 om fælles regler for driften af lufttrafik tjenester i Fællesskabet (EUT L 293 af 31.10.2008, s. 3), artikel 16, 17 og 18.

⁽⁵⁶⁾ Meddelelse fra Kommissionen: Retningslinjer for statsstøtte til lufthavne og luftfartsselskaber (EUT C 99 af 4.4.2014, s. 3).

⁽⁵⁷⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 3577/92 af 7. december 1992 om anvendelse af princippet om fri udveksling af tjenesteydelser inden for søtransport i medlemsstaterne (EFT L 364 af 12.12.1992, s. 7).

⁽⁵⁸⁾ Meddelelse K(2004) 43 fra Kommissionen — EU-retningslinjer for statsstøtte til søtransportsektoren (EUT C 13 af 17.1.2004, s. 3).

103. Såfremt en leverandør af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse ikke er i stand til at overholde betingelserne i disse rammebestemmelser, kan den pågældende støtte ikke betragtes som forenelig. I så fald kan Kommissionen dog godkende udbetalingen af støtten, i det omfang den er nødvendig for at sikre kontinuiteten i udførelsen af tjenesteydelsen af almindelig økonomisk interesse, indtil der kan findes en ny leverandør at overdrage udførelsen af tjenesteydelsen til. Kommissionen vil kun godkende støtte, såfremt den pågældende medlemsstat på et objektivt grundlag godtgør, at støtten er strengt begrænset til det beløb og den periode, der er nødvendig for at overdrage tjenesteydelsen til en ny leverandør.

6. STØTTEORDNINGER MED SMÅ STØTTEBELØB OG STØTTEMODTAGERE

6.1. Generelle betingelser

104. Hvis en medlemsstat ønsker at yde støtte til SMV'er eller små statsejede virksomheder efter disse rammebestemmelser, skal støtten normalt ydes som led i en støtteordning. Brugen af ordninger medvirker til at begrænse konkurrencefordrejninger i forbindelse med moral hazard, idet de gør det muligt for medlemsstaten på forhånd at udtale sig klart om de betingelser, hvorpå den yder støtte til kriseramte virksomheder.
105. Ordningerne skal angive det maksimale støttebeløb, som en enkelt virksomhed kan modtage i form af redningsstøtte, omstrukturingsstøtte eller midlertidig omstrukturingsstøtte, også hvis planen ændres. Det samlede beløb, der tildeles en enkelt virksomhed, må ikke overstige 10 mio. EUR, inklusive støtte fra eventuelle andre kilder eller som led i andre ordninger.
106. Selv om sådanne ordningers forenelighed som udgangspunkt vurderes i lyset af betingelserne i kapitel 3, 4 og 5, er det tilladt at fastsætte enklere betingelser i visse sammenhænge, således at medlemsstaten kan anvende disse betingelser uden yderligere henvendelse til Kommissionen og således at den administrative byrde ved at indsende de krævede oplysninger lettes for SMV'er og små statsejede virksomheder. I og med at de pågældende støttebeløb og støttemodtagere er små, finder Kommissionen, at risikoen for væsentlige konkurrencefordrejninger er begrænset i disse tilfælde. Derfor finder bestemmelserne i kapitel 3, 4 og 5 tilsvarende anvendelse på denne type ordninger, medmindre andet er fastsat i afsnit 6.2, 6.3, 6.4 og 6.5. Dette kapitel omfatter også bestemmelser om midlertidig omstrukturingsstøtte og ordningernes varighed og evaluering.

6.2. Mål af fælles interesse

107. Selv om det er usandsynligt, at lukning af en SMV⁽⁵⁹⁾ vil medføre den grad af sociale problemer eller markeds-svigt, der er omhandlet i punkt 44, er der i forbindelse med SMV'er en større fare for, at der kan gå værdier tabt, hvis SMV'er, der har mulighed for at blive omstruktureret med henblik på at genoprette deres langsigtede rentabilitet, ikke får mulighed for at gøre det på grund af likviditetsproblemer. Med hensyn til støtte efter ordninger er det derfor tilstrækkeligt, at en medlemsstat konstaterer, at den støttemodtagende virksomheds lukning efter al sandsynlighed ville medføre sociale problemer eller markeds-svigt, herunder navnlig at:
- a) det vil have potentielt negative konsekvenser, hvis en innovativ SMV eller en SMV med stort vækstpotentiale forlader markedet
  - b) det vil have potentielt negative konsekvenser, hvis en virksomhed med tætte forbindelser til andre lokale eller regionale virksomheder, navnlig andre SMV'er, forlader markedet
  - c) kreditmarkedssvigt eller negative incitamenter ville tvinge en ellers rentabel virksomhed ud i konkurs, eller
  - d) der ville opstå tilsvarende situationer med problemer, som er behørigt dokumenteret af støttemodtageren.
108. Uanset punkt 50 vil det ikke blive krævet af virksomheder, der modtager støtte efter en ordning, at de indsender en markedsundersøgelse.

⁽⁵⁹⁾ I forbindelse med kapitel 6 omfatter »SMV« også små statsejede virksomheder.

6.3. Støtteforanstaltningens hensigtsmæssighed

109. Kravene i punkt 55 d) anses for at være opfyldt, hvis redningsstøtten ydes i en periode på højst seks måneder, i løbet af hvilken der skal foretages en analyse af den støttemodtagende virksomheds situation. Inden udgangen af denne periode skal
- a) medlemsstaten godkende en omstrukturerings- eller likvidationsplan
  - b) støttemodtageren indsende en forenklet omstruktureringsplan, jf. punkt 115, eller
  - c) lånet tilbagebetales eller garantien ophæves.
110. Uanset punkt 57 vil medlemsstaten ikke skulle vurdere, om den pris, som er fastsat efter punkt 56, udgør et passende benchmark.

6.4. Støttens proportionalitet/begrænsning til det nødvendige minimum

111. Uanset punkt 64 kan medlemsstaterne betragte et egetbidrag som tilstrækkeligt, hvis det udgør mindst 40 % af omstruktureringsomkostningerne for mellemstore virksomheder eller 25 % af omstruktureringsomkostningerne for små virksomheder.

6.5. Negative virkninger

112. Medlemsstater, der agter at yde redningsstøtte, omstruktureringsstøtte eller midlertidig omstruktureringsstøtte, skal kontrollere, om princippet om engangsstøtte i afsnit 3.6.1 er overholdt. I den forbindelse skal medlemsstaten kontrollere, om den pågældende virksomhed allerede tidligere har modtaget redningsstøtte, omstruktureringsstøtte eller midlertidig omstruktureringsstøtte, herunder støtte ydet inden datoen for disse rammebestemmers ikrafttræden samt eventuel ikke-anmeldt støtte. Hvis det er tilfældet, og hvis der er gået mindre end ti år⁽⁶⁰⁾, siden redningsstøtten eller den midlertidige omstruktureringsstøtte blev tildelt, omstruktureringsperioden sluttede eller gennemførelsen af omstruktureringsplanen blev indstillet (idet der tages udgangspunkt i det sidste af disse tidspunkter), kan der ikke tildeles yderligere redningsstøtte, omstruktureringsstøtte eller midlertidig omstruktureringsstøtte, medmindre:
- a) den midlertidige omstruktureringsstøtte tildeles i forlængelse af tildelingen af redningsstøtte som led i en samlet omstrukturering
  - b) omstruktureringsstøtten tildeles i forlængelse af tildelingen af redningsstøtte eller midlertidig omstruktureringsstøtte som led i en samlet omstrukturering
  - c) der er blevet tildelt redningsstøtte eller midlertidig omstruktureringsstøtte i overensstemmelse med disse rammebestemmelser, og denne støtte er ikke blevet fulgt op af omstruktureringsstøtte, under forudsætning af at
    - i) det med rimelighed kunne antages, at støttemodtagerens ville blive rentabel på lang sigt, da støtten blev ydet i henhold til disse rammebestemmelser, og
    - ii) det bliver nødvendigt at tildele ny redningsstøtte, omstruktureringsstøtte eller midlertidig omstruktureringsstøtte mindst fem år senere som følge af uforudsigelige omstændigheder, der ikke kan tilskrives den støttemodtagende virksomhed
  - d) der gør sig ekstraordinære og uforudsigelige omstændigheder gældende, der ikke kan tilskrives den støttemodtagende virksomhed.
113. Foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejning vil sandsynligvis have en uforholdsmæssig stor virkning for små virksomheder, navnlig i betragtning af byrden med at udføre disse foranstaltninger. Uanset punkt 76 er medlemsstaterne derfor ikke forpligtet til at kræve denne type foranstaltninger af små virksomheder, medmindre andet er fastsat i reglerne om statsstøtte til en bestemt branche. Små virksomheder bør dog normalt ikke øge deres kapacitet i en omstruktureringsperiode.

⁽⁶⁰⁾ Fem år inden for sektoren for primær landbrugsproduktion.

6.6. Midlertidig omstrukturingsstøtte

114. I visse tilfælde er det muligt for en virksomhed at gennemføre en omstrukturering uden behov for omstrukturingsstøtte, hvis den kan opnå likviditetsstøtte med en længere varighed, end betingelserne for redningsstøtte foreskriver. Medlemsstaterne kan indføre ordninger, der giver mulighed for likviditetsstøtte i en periode, der overstiger seks måneder (hvilket betegnes som »midlertidig omstrukturingsstøtte«), på de betingelser, der er fastsat nedenfor.
115. Midlertidig omstrukturingsstøtte skal opfylde følgende betingelser:
- a) Støtten skal ydes i form af lånegarantier eller lån.
  - b) De samlede finansielle omkostninger ved lånet eller, hvis der er tale om lånegarantier, de samlede finansielle omkostninger ved det garanterede lån, herunder renten for lånet og garantipræmien, skal overholde kravene i punkt 116.
  - c) Midlertidig omstrukturingsstøtte skal overholde bestemmelserne i kapitel 3 i disse rammebestemmelser som ændret ved dette kapitel.
  - d) Midlertidig omstrukturingsstøtte kan ydes i en periode på højst 18 måneder, dog fratrukket den periode, hvori der umiddelbart før måtte være blevet ydet redningsstøtte. Inden udgangen af denne periode skal
    - i) medlemsstaten godkende en omstrukturingsplan, jf. punkt 55 d) ii) ovenfor, eller en likvidationsplan, eller
    - ii) lånet skal tilbagebetales eller garantien ophæves.
  - e) Medlemsstaten skal godkende en forenklet omstrukturingsplan senest seks måneder efter udbetalingen af den første rate til støttemodtageren, fratrukket den periode, hvori der umiddelbart før måtte være blevet ydet redningsstøtte. Denne plan behøver ikke at indeholde alle de elementer, der er omhandlet i punkt 47-52, men den skal som minimum redegøre for de foranstaltninger, som den støttemodtagende virksomhed skal træffe for at genoprette sin langsigtede rentabilitet uden statsstøtte.
116. Prisen for den midlertidige omstrukturingsstøtte skal fastsættes til en sats, der ikke er mindre end referencesatsen i Kommissionens meddelelse om revision af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten for svage virksomheder med normal sikkerhedsstillelse (for øjeblikket etårig IBOR plus 400 basispoint)⁽⁶¹⁾. For at give incitamenter til udtræden af markedet skal satsen øges med mindst 50 basispoints, når der er gået 12 måneder fra udbetalingen af den første rate til den støttemodtagende virksomhed (medmindre den følger umiddelbart efter en periode med redningsstøtte).
117. Midlertidig omstrukturingsstøtte skal begrænses til det beløb, der er nødvendigt for at holde den støttemodtagende virksomhed kørende i 18 måneder. Ved beregningen af dette beløb bør der tages hensyn til resultatet af formelen i bilag I. Enhver støtte, der overstiger resultatet af denne beregning, kan kun ydes, hvis den begrundes behørigt ved fremlæggelse af en likviditetsplan, der redegør for den støttemodtagende virksomheds likviditetsbehov for de kommende 18 måneder.

6.7. Varighed og evaluering

118. Kommissionen kan kræve, at medlemsstaterne begrænser varigheden af visse ordninger (normalt til fire år eller mindre) og foretager en evaluering dem.
119. Der vil blive krævet evaluering af ordninger, hvor risikoen for fordrejninger er særlig stor, dvs. ordninger, hvor der er risiko for betydelige begrænsninger af konkurrencen, hvis gennemførelsen af dem ikke evalueres i tide.

⁽⁶¹⁾ Se fodnote 34.

120. I betragtning af formålet hermed og for ikke at pålægge medlemsstaterne uforholdsmæssige byrder i forbindelse med små støtteprojekter, gælder dette kun for støtteordninger med store budgetter eller nye karakteristika, eller hvor der ventes betydelige ændringer på markeder i teknologi eller lovgivning. Evalueringen skal foretages af en sagkyndig, der er uafhængig af den støtteydende myndighed, og på grundlag af en fælles metode⁽⁶²⁾, og den skal offentliggøres. Evalueringen skal indsendes til Kommissionen i så god tid, at den kan tage stilling til en eventuel forlængelse af ordningen, og under alle omstændigheder ved ordningens udløb. Evalueringens nærmere omfang og måden, hvorpå den skal gennemføres, fastlægges i afgørelsen om godkendelse af støtteforanstaltningen. Der skal tages hensyn til resultaterne af evalueringen ved enhver efterfølgende støtteforanstaltning med et tilsvarende formål.

7. PROCEDURER

7.1. Hasteprocedure for redningsstøtte

121. Kommissionen vil så vidt muligt bestræbe sig på at træffe en afgørelse inden for en måned, når der er tale om redningsstøtte, der opfylder alle betingelserne i kapitel 3 og følgende kumulative betingelser:
- a) redningsstøtten er begrænset til det beløb, der følger af formlen i bilag I, og det overstiger ikke 10 mio. EUR
  - b) støtten tildeles ikke i de situationer, der er nævnt i punkt 72 b) eller c).

7.2. Procedurer for omstruktureringsplaner

7.2.1. Gennemførelse af omstruktureringsplanen

122. Den støttemodtagende virksomhed skal gennemføre omstruktureringsplanen til fulde og opfylde alle forpligtelserne i Kommissionens afgørelse om godkendelse af støtten. Hvis planen ikke gennemføres, eller hvis forpligtelserne ikke opfyldes, vil Kommissionen betragte dette som misbrug af støtten, jf. dog artikel 23 i forordning (EF) nr. 659/1999 eller muligheden for at indbringe sagen for Domstolen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 2, andet afsnit.
123. Ved omstruktureringer, der strækker sig over adskillige år og indebærer omfattende støtte, kan Kommissionen kræve, at omstruktureringsstøtten opdeles i flere rater, og gøre udbetalingen af de enkelte rater betinget af:
- a) at det forud for hver udbetaling bekræftes, at de enkelte faser af omstruktureringsplanen er blevet gennemført i overensstemmelse med den fastsatte tidsplan, eller
  - b) at den har forhåndsgodkendt hver enkelt udbetaling efter at have kontrolleret, at omstruktureringsplanen gennemføres på tilfredsstillende vis.

7.2.2. Ændring af omstruktureringsplanen

124. Når Kommissionen har godkendt tildelingen af omstruktureringsstøtte, kan den pågældende medlemsstat i omstruktureringsperioden anmode Kommissionen om at godkende ændringer af omstruktureringsplanen og af støttebeløbets størrelse. Kommissionen kan godkende sådanne ændringer, hvis de overholder følgende betingelser:
- a) den ændrede plan skal stadig vise, at virksomhedens rentabilitet vil blive genoprettet inden for en rimelig tidshorisont
  - b) hvis omstruktureringsomkostningerne øges, skal egetbidraget øges tilsvarende
  - c) hvis støttebeløbet øges, skal foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger være mere omfattende end dem, der oprindeligt blev pålagt

⁽⁶²⁾ En sådan fælles metode kan eventuelt udarbejdes af Kommissionen.

- d) hvis de foreslåede foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger er mere begrænsede end oprindeligt planlagt, skal støttens størrelse reduceres tilsvarende
- e) den nye tidsplan for gennemførelse af foranstaltningerne til begrænsning af konkurrencefordrejninger må kun forsinkes i forhold til den oprindelige tidsplan, hvis årsagerne hertil ikke kan tilskrives den støttemodtagende virksomhed eller medlemsstaten. Hvis dette ikke er tilfældet, skal støttebeløbet reduceres tilsvarende.
125. Hvis de af Kommissionen fastsatte betingelser eller de af medlemsstaten afgivne tilsagn lempes, skal støttebeløbet reduceres tilsvarende, eller der skal eventuelt fastsættes andre betingelser.
126. Hvis den pågældende medlemsstat foretager ændringer i en godkendt omstrukturingsplan uden at give Kommissionen behørig underretning herom, eller hvis støttemodtageren fraviger den godkendte omstrukturingsplan, indleder Kommissionen proceduren efter traktatens artikel 108, stk. 2, jf. artikel 16 i forordning (EF) nr. 659/1999 (misbrug af støtte), jf. dog artikel 23 i forordning (EF) nr. 659/1999 og muligheden for at indbringe sagen for Domstolen i henhold til traktatens artikel 108, stk. 2, andet afsnit.
- 7.2.3. *Anmeldelse til Kommissionen af enhver støtte ydet til den støttemodtagende virksomhed i omstrukturingsperioden*
127. Når omstrukturingsstøtte undersøges med udgangspunkt i disse rammebestemmelser, kan tildeling af anden støtte i omstrukturingsperioden, selv hvis den er tildelt i overensstemmelse med en allerede godkendt ordning, få indflydelse på Kommissionens vurdering af det nødvendige omfang af foranstaltninger til begrænsning af konkurrencefordrejninger.
128. Derfor skal anmeldelser af omstrukturingsstøtte indeholde oplysninger om alle andre former for støtte, der er planer om at tildele den støttemodtagende virksomhed i omstrukturingsperioden, medmindre støtten falder ind under de minimis-reglen eller en fritagelsesforordning. Kommissionen skal tage disse andre former for støtte i betragtning, når den foretager sin vurdering af omstrukturingsstøtten.
129. Alle former for støtte, der tildeles i omstrukturingsperioden, herunder støtte tildelt i overensstemmelse med en allerede godkendt støtteordning, skal anmeldes individuelt til Kommissionen, såfremt denne ikke var underrettet herom på det tidspunkt, hvor den traf afgørelse om omstrukturingsstøtten.
130. Kommissionen skal sikre, at tildelingen af støtte i henhold til godkendte ordninger ikke indebærer en risiko for, at betingelserne i disse rammebestemmelser tilsidesættes.

8. RAPPORTERING OG OVERVÅGNING

131. I henhold til forordning (EF) nr. 659/1999 og Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004⁽⁶³⁾ skal medlemsstaterne indsende årlige rapporter til Kommissionen. Disse årlige rapporter offentliggøres på Kommissionens websted.
132. Når Kommissionen vedtager en afgørelse om godkendelse af en støtteforanstaltning i henhold til disse rammebestemmelser, kan den pålægge yderligere rapporteringskrav vedrørende den ydede støtte med henblik på at kontrollere, om afgørelsen om godkendelse af støtteforanstaltningen er efterkommet. I visse tilfælde kan Kommissionen kræve, at der udpeges en tilsynsførende administrator, en frasalgsadministrator eller begge dele for at sikre, at de betingelser og forpligtelser, der er knyttet til støttens godkendelse, overholdes.

9. PASSENDE FORANSTALTNINGER I HENHOLD TIL ARTIKEL 108, STK. 1 I TEUF

133. I overensstemmelse med traktatens artikel 108, stk. 1, foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne i det fornødne omfang ændrer deres nuværende støtteordninger, så de bringes i overensstemmelse med disse rammebestemmelser senest den 1. februar 2015. Kommissionen vil fremover kun godkende ordninger, hvis de er i overensstemmelse med disse bestemmelser.

⁽⁶³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 794/2004 af 21. april 2004 om gennemførelse af Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EUT L 140 af 30.4.2004, s. 1).

134. Medlemsstaterne bedes give deres udtrykkelige, ubetingede samtykke til de foreslåede passende foranstaltninger i punkt 133 senest to måneder efter datoen for offentliggørelsen af disse rammebestemmelser i *Den Europæiske Unions Tidende*. Modtager Kommissionen ikke noget svar fra medlemsstaterne, vil den antage, at den pågældende medlemsstat ikke kan tilslutte sig de foreslåede foranstaltninger.

10. ANVENDELSES DATO OG VARIGHED

135. Kommissionen vil anvende disse rammebestemmelser med virkning fra den 1. august 2014 til den 31. december 2020.
136. Anmeldelser, der indgår til Kommissionen før den 1. august 2014, vil blive vurderet på grundlag af de kriterier, der var gældende på anmeldelsestidspunktet.
137. Kommissionen vil undersøge, om rednings- eller omstrukturingsstøtte, der er tildelt uden Kommissionens forudgående godkendelse og derfor er i strid med traktatens artikel 108, stk. 3, er forenelig med det indre marked på grundlag af disse rammebestemmelser, hvis al støtten eller en del heraf er blevet ydet efter rammebestemmelsernes offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.
138. I alle andre tilfælde vil den foretage undersøgelsen på grundlag af de rammebestemmelser, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet.
139. Uanset bestemmelserne i punkt 136, 137 og 138 vil Kommissionen anvende bestemmelserne i kapitel 5 fra 1. august 2014, når den undersøger støtte til kriseramte leverandører af tjenester af almindelig økonomisk interesse uden hensyn til, hvornår denne støtte blev anmeldt eller tildelt.
140. Hvis Kommissionen, jf. punkt 9 i rammebestemmelser for statsstøtte i form af kompensation for offentlig tjeneste, undersøger støtte ydet til en kriseramte leverandør af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse før den 31. januar 2012 efter nærværende rammebestemmelser, vil den betragte støtten som værende forenelig med det indre marked, hvis den overholder bestemmelserne i førstnævnte rammebestemmelser, dog undtaget punkt 9, 14, 19, 20, 24, 39 og 60.
-

BILAG I

Formel ⁽¹⁾ til beregning af den maksimalt tilladte redningsstøtte eller midlertidige omstrukturingsstøtte pr. seks måneders periode

$$\frac{EBIT_t + depreciation_t - (working\ capital_t - working\ capital_{t-1})}{2}$$

Formlen tager udgangspunkt i støttemodtagerens driftsresultat (EBIT, resultat før renter og skat) året forud for tildelingen/anmeldelsen af støtten (angivet som t). Til dette beløb lægges afskrivningerne, hvorefter ændringerne i driftskapital fratrækkes det samlede beløb. Ændringerne i driftskapital beregnes som ændringen i forskellen mellem omsætningsaktiver og kortfristet gæld ⁽²⁾ for de seneste afsluttede regnskabsperioder. Alle hensættelser på driftsregnskabet skal angives tydeligt, og de må ikke indgå i resultatet.

Formlen tjener til at anslå støttemodtagerens negative pengestrømme i året forud for støtteanmeldelsen (eller forud for tildelingen af støtte for ikke-anmeldt støtte). Halvdelen af beløbet skal kunne holde støttemodtageren kørende i en periode på seks måneder. Med henblik på punkt 60 skal resultatet af formelen derfor deles med 2. Med henblik på punkt 117 skal resultatet af formelen ganges med 1,5.

Formlen kan udelukkende anvendes, hvis den giver et negativt resultat. Hvis resultatet er positivt, skal der gives en nærmere redegørelse, der kan dokumentere, at støttemodtageren er en kriseramet virksomhed som defineret i punkt 20.

Eksempel:

Resultat før renter og skat (mio. EUR)	(12)	
Afskrivninger (mio. EUR)	2	
Balance (mio. EUR)	31. december, t	31. december, t-1
<i>Omsætningsaktiver</i>		
Likvide beholdninger	10	5
Tilgodehavender	30	20
Lagerbeholdninger	50	45
Forudbetalte udgifter	20	10
Andre omsætningsaktiver	20	20
Omsætningsaktiver i alt	130	100
<i>Kortfristet gæld</i>		
Kreditorer	20	25
Påløbne udgifter	15	10
Udskudte indtægter	5	5
Kortfristet gæld i alt	40	40
Driftskapital	90	60
Ændring i driftskapital	30	

⁽¹⁾ Til EBIT lægges afskrivningerne i samme periode plus ændringer i driftskapital over en periode på to år (året forud for ansøgningen og det foregående år), hvorefter beløbet deles med 2 for at beregne beløbet over seks måneder.

⁽²⁾ Omsætningsaktiver: likvide midler, tilgodehavender (kunde- og debitoronti), andre omsætningsaktiver og forudbetalte udgifter, lagerbeholdninger. Kortfristet gæld: finansiel gæld, varekreditorer (leverandør- og kreditoronti) og anden kortfristet gæld, udskudte indtægter, andre påløbne forpligtelser, skattegæld.

$[-12 + 2 - 30]/2 = -20$ mio. EUR.

Eftersom resultatet af formlen er større end 10 mio. EUR, kan hasteproceduren i punkt 121 ikke anvendes. Hvis redningsstøtten i dette eksempel overstiger 20 mio. EUR, eller den midlertidige omstrukturingsstøtte overstiger 60 mio. EUR, skal støttebeløbet begrundes behørigt ved fremlæggelsen af en likviditetsplan, der redegør for støttemodtagerens likviditetsbehov.

BILAG II

Vejledende model til omstrukturingsplan

Med henblik på at hjælpe medlemsstaterne og Kommissionen med at udarbejde og vurdere omstrukturingsplanen så effektivt som muligt indeholder dette bilag en vejledende model til planens indhold.

Nedenstående oplysninger berører ikke de mere detaljerede krav i retningslinjerne vedrørende indholdet af en omstrukturingsplan og de øvrige forhold, som den berørte medlemsstat skal dokumentere.

1. Beskrivelse af støttemodtageren.
  2. Beskrivelse af det eller de markeder, som støttemodtageren er aktiv på.
  3. Påvisning af de sociale problemer, som støtten søger at forhindre, eller de markedssvigt, den skal rette op på; sammenligning med et realistisk alternativt scenarie, der ikke omfatter statsstøtte; påvisning af, hvorfor et sådant eller sådanne mål ikke ville kunne opnås, eller opnås i mindre grad, under det alternative scenarie.
  4. Beskrivelse af årsagerne til støttemodtagerens vanskeligheder (herunder vurdering af den rolle eventuelle mangler i støttemodtagerens forretningsmodel eller ledelsesforhold har spillet i forbindelse med disse vanskeligheder, og hvorvidt disse vanskeligheder kunne være undgået ved passende og rettidig indgriben) og en SWOT-analyse.
  5. Beskrivelse af mulige planer til at løse støttemodtagerens problemer og sammenligning af disse planer med hensyn til den støtte, der er nødvendig, og planernes forventede resultater.
  6. Beskrivelse af statens indgreb med en udførlig beskrivelse af alle de statslige foranstaltninger (herunder form, støt-tebeløb og forrentning) og påvisning af, at de valgte statsstøtteinstrumenter er egnede til at løse de problemer, de er rettet mod.
  7. Skitsering af forløbet for gennemførelsen af den foretrukne plan med henblik på at genoprette støttemodtagerens langsigtede rentabilitet inden for en rimelig tidshorisont (i princippet højst tre år), herunder en tidsplan over tiltag og en beregning af omkostningerne forbundet med hvert tiltag.
  8. En forretningsplan, der redegør for de økonomiske fremskrivninger for de kommende fem år, og som påviser genoprettelsen af den langfristede rentabilitet.
  9. Påvisning af genoprettelsen af rentabiliteten under både basissceneriet og det pessimistiske scenarie; fremlæggelse og begrundelse på basis af en markedsundersøgelse af de relevante antagelser og en følsomhedsanalyse.
  10. Foreslået egetbidrag og foranstaltninger til byrdefordeling.
  11. Foreslåede foranstaltninger til at begrænse konkurrencefordrejningerne.
-